

Nieuwe uitgangspunten gezocht

TAAKGROEP MAAKT NOTA STUDENTENBELEID

De commissie studentenvoorzieningen heeft in haar vergadering van vijftien oktober een taakgroep ingesteld, die onder leiding van het interim-hoofd Studentenzaken Victor Rutgers een Nota Studentenvoorzieningen zal gaan opstellen. Tevens besliste de commissie unaniem de financiële schuld, die Studentenvereniging Circumflex aan de universiteit had, grotendeels kwijt te schelden.

In september was van de hand van het college van bestuur een Nota Uitgangspunten Studentenvoorzieningen verschenen. Het college maakte daarin duidelijk dat zij een actiever beleid van de universiteit op dit gebied wenselijk acht. Victor Rutgers, tot februari de Dienst Studentenzaken gaat leiden, zal de uitgangspunten nu moeten verwerken in een Nota Studentenvoorzieningen. Hij zal daarin bijgestaan worden door een Taakgroep, die als een klankbord voor zijn concepten zal functioneren. De Taakgroep bestaat uit mensen met een ruime ervaring op het gebied van studentenvoorzieningen: Marike Laning als voorzitter van de commissie studentenvoorzieningen, Paulien Tomlow namens het wetenschappelijk personeel en Ardine de Wit, Ronald Peeters en Peter Engelen namens de studenten. Vanuit de fa-

cultaire studiebegeleiders zal nog één lid aan de Taakgroep toegevoegd worden, maar het is nog niet bekend wie dat zal zijn. De nieuwe Nota zal begin februari klaar zijn en afgesproken is dat zij uiterlijk op drie maart in de universiteitsraad besproken zal worden. Daarmee zouden veranderingen op financieel gebied niet meer opgenomen kunnen worden in de begroting voor 1988. Om dat te voorkomen worden onderwerpen, die eventueel financiële consequenties met zich meebrengen, als eerste behandeld.

Circumflex

De commissie besloot in dezelfde vergadering om de financiële schuld die Studentenvereniging Circumflex aan de universiteit had grotendeels kwijt te schelden. Door een slecht financieel beleid van de ver-

eniging was die schuld opgelopen tot ongeveer zestienduizend gulden. De studentenvereniging balanceerde op de rand van het faillissement. Eerder had de universiteit besloten dat Circumflex jaarlijks drieduizend gulden zou moeten terugbetalen. Maar na overleg met de vereniging en haar advocaat heeft men daar nu vanaf gezien. De universiteit was nog één van de weinige schuldeisers die niet accoord was met de zogenaamde tien-procent-regeling. In het belang van het voortbestaan van Circumflex stemde de commissie daar nu alsnog mee in. Dat betekent dat de schuld van Circumflex nu nog maar zestienhonderd gulden bedraagt, de rest is kwijtschelden.

Marc Bonten

RAWB OP DE BRES VOOR FUNDAMENTEEL ONDERZOEK

De Raad van Advies voor het Wetenschapsbeleid (RAWB) is zeer bezorgd over het fundamenteel onderzoek, dat door de nadruk op de marktgerichtheid van de universiteiten steeds minder aandacht dreigt te krijgen. Hoewel in het Wetenschapsbudget 1988 het fundamenteel onderzoek een hoge prioriteit krijgt, blijft dat onzichtbaar in de beschikbare middelen.

De RAWB schrijft dit in deel 2 van haar Jaaradvies 1987, dat onlangs verscheen. De RAWB bekritiseert minister Deetman ook om de gedetailleerdheid van het op Prinsjesdag verschenen Wetenschapsbudget, waarin bovendien nogal wat sturing van bovenaf is opgenomen. "De nieuwe rol van een afstandelijke overheid lijkt in het verbale stadium te zijn blijven steken", staat in het Jaaradvies. Een groot knelpunt voor het fundamenteel onderzoek is het tekort aan apparatuur. De investeringen in machines en apparaten liggen amper boven het peil van 1970. Rekening houdend met de gestegen prijzen en de grotere mens-

kracht zijn de uitgaven per mensjaar onderzoek met 70 procent gedaald. Het sterkst komt dat tot uitdrukking bij wis- en natuurkunde en de technische wetenschappen, waar het aandeel van de investeringen in de totale universitaire onderzoeksuitgaven daalde van 21 procent in 1970 tot vier procent in 1984. Terwijl ook minister Deetman erkent dat er meer geld nodig is voor apparatuur komt er slechts mondjesmaat meer beschikbaar. In 1988 is er zelfs minder geld, omdat de regering volgend jaar 80 miljoen bezuinigd op de eerder beloofde impuls voor apparatuur.

Bert Bakker

STUDENTEN SLUITEN RIJEN

De door de Landelijke Studenten-vakbond voorgenomen acties tegen het beleid van onderwijsminister drs. W.J. Deetman krijgen steeds meer vorm een aanhang. Deze week werd bekend dat het - door-gaans wat meer gematigde - Inter-universitair Studentenoverleg (ISO) zich bij de LSVB-acties aansluit. De beide organisaties vormen nu voor de duur van de acties het Landelijk Platform Studentenorganisaties. Over een verder verbreding is nog overleg gaande met de Landelijke Kamer van Verenigingen, die de studentenverenigingen overkoepelt. Tijdens de komende acties staan drie eisen centraal:

- de mogelijkheid tot doorstroming tussen HBO en WO moet onverkort blijven bestaan;
- toegekende verlengingen van de inschrijfduur moeten volledig worden gehonoreerd en de mogelijkheid tot verlenging mag ook in de toekomst niet vervallen;
- het collegegeld in het HBO mag niet worden verhoogd tot 1500 gulden (het is nu 1292 gulden).

In de aanloop tot de grote, landelijke manifestatie in Den Haag, begin december, worden in de derde week van november in "zo veel mogelijk plaatsen zo groot mogelijke acties gevoerd", zo vertelt LSVB-voorzitter Maarten van Poelgeest.

Bert Bakker/UP

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg. Postbus 616, 6200 MD Maastricht. Tel. 043-888468

Achtste jaargang, nummer 9, 22 oktober 1987

Inhoud

pagina 3

Open Universiteit

Alle hoop op een paar jaar rust verdween bij de bestuurders van de Open Universiteit, toen zij in het HOOP de bedragen zagen staan, die minister Deetman voor hen had gereserveerd. Als we zo verder moeten leven, kunnen we beter dichtgaan, klaagt collegelid drs. C. van Seventer.

pagina 6

Les parents terribles

Het wordt ouders minder gemakkelijk gemaakt om een bijdrage te weigeren aan studerende kinderen. Deetman vindt dat er teveel misbruik van die regeling wordt gemaakt en stelt nu samen met zijn collega van justitie een regeling op die ouders onderhoudsplichtig maakt tegenover meerderjarige studerende kinderen.

pagina 7-8

Duarte

José Napoleon Duarte was hier. Hij kwam Lubbers een deel vragen van de 35 miljoen gulden, die Nederland als ontwikkelingshulp wil geven aan jonge democratieën in Midden-Amerika. Een delegatie van de Universiteit van El Salvador in San Salvador, die deze week in Maastricht te gast was, waarschuwt Nederland voor de bedoelingen die Duarte met dat geld zou hebben. Alleen het leger zou ermee gediend zijn in zijn pogingen het verzet tegen het regime de kop in te drukken.

pagina 9-10

Deconcentratie

De faculteiten hebben directeuren gekregen. Zo mogen de mensen zich voortaan noemen die tot nu toe secretaris waren. Alleen een naamsverandering dus? Nee, de secretarissen gaan als directeur ander werk doen. Echt beheren in plaats van uitvoeren.

En verder...

De stop van Ternaaien, winkeldieven worden met hulp van de universiteit niet meer met rust gelaten en Eva horen we hier al smakken...

Ingezonden brieven voor deze rubriek mogen een lengte van maximaal één A4 kantje hebben. De redactie behoudt zich het recht voor brieven in te korten of niet te plaatsen.

De voortgangstoets

Tijdens het maken van de voortgangstoets van 9 oktober j.l. was bij de studenten niets bekend over hoe de weg van het algemene en het afstudeerrichting specifieke deel zou gaan uitvallen. Volgens ons hebben wij als studenten het recht om van tevoren op de hoogte te zijn van alle voorwaarden en bepalingen die gelden bij een voortgangstoets. De examencommissie vergadete

pas één week na de voortgangstoets over de definitieve normering. Wij vinden het van weinig respect jegens de studenten getuigen dat de examencommissie pas achteraf over een voor studenten zo belangrijk punt een beslissing neemt.

Nadat via een omweg ons de informatie had bereikt dat de examencommissie van zins was om de normering te veranderen (van

50%-50% naar 80%-20%) hebben wij in het studentenoverleg besloten om de studenten aan het begin van de voortgangstoets hierover te informeren.

Volgens ons had de examencommissie dit zelf moeten doen, wederom een blijk van minachting voor studenten. Je vraagt je hier wel eens af of de examencommissie er voor de studenten is.

Een poging om een en ander in de vergadering van de vaste examencommissie toe te lichten, strandde op een rigide formalistische houding van de voorzitter. Er werd gezegd dat het onfatsoenlijk is om pas vlak voor de vergadering met dit verzoek te komen. Wij hadden op z'n minst verwacht dat er aandacht zou zijn voor de kritiek die studenten hebben op het functioneren van de examencommissie.

De examencommissie heeft vérgaande invloed op de inhoud van de studie en daar hebben we uiteindelijk allemaal mee te maken. Daarom is de afwijzende houding van de examencommissie tegenover kritische studenten ook zo onbegrijpelijk én onfatsoenlijk.

Het wordt hoog tijd dat er een verandering komt in de verhouding tussen de belangrijke onderwijsbepalers als de leden van de examencommissie en de studenten!

**Bart Zijlstra
Corinne van Noort,
namens het studentenoverleg**

paartjes

De redactie van het blad GVO/Preventie, vaktijdschrift voor gezondheidsbevordering, zoekt op korte termijn een redactiesecretaris/secretaresse voor 8 uur per week. Voorlopig voor een jaar. Taken: administratieve afwikkeling en uitvoering van redactiebesluiten, correspondentie met de auteurs en het onderhouden van contacten met de uitgever ten aanzien van inhoud en vormgeving. Honorarium f 186,40 per week op free-lance basis. Gewenst correct Nederlands in woord en geschrift, enige kennis van de Engelse taal. Schriftelijke sollicitaties aan de hoofdredacteur V. Damoiseaux, Franquinetstraat 14 a, 6217 KV Maastricht.

Met spoed gevraagd baby-sit voor 2 ochtenden of middagen in de week. Inl. 621142.

Te koop: 2-persoons opklapbed (handig wanneer je ruimte hebt!) en een 1-persoons grens bed. Beiden tegen ieder aannemelijk bod. Bel Corinne: 043-214008.

Studente zoekt bijbaantje. Het liefst oppassen met eventueel (licht) huishoudelijk werk en koken. Verder heb ik een typediploma, werkervaring als administratief medewerkster en een rijbewijs. Bel Corinne: 043-214008.

Medewerker zoekt kamer in of nabij centrum. Max. huur f 450,00, tel. 888804.

Waarom zijn Groningen en het steunpunt onbereikbaar?? Ik, Anton, zit (zonder beurs) op zwart zaad. Wie helpt mij uit de nood? Gironummer 5756317. Bedankt.

Stufi-geld-problemen. Studentenvakbond NSEM voor de broodnodige belangenbehartiging. Wordt lid. Stort f 10,00 op giro 3843114., o.v.v. je naam, adres en fakulteit. Info: 211695.

Te huur aangeboden, per 1 november, kamer in studentenhuis, 3x4 mtr. f 300,00 in het centrum, Herbenusstraat 156 (bij Brusselsestraat) voor meisje. Tel. 043-250840, vragen naar Radboud.

Ik ben 20 jaar, bezit diploma Moderne Humaniora (afd. Econ. Wetensch.) en type-diploma, en ik zoek een full-time baan. Alles is welkom! Tel. 09-32.41.86.25.14.

Onze oude IBM-schrijfmachine heeft het opgegeven. Wij beschikken nu over een aantal IBM-letterbollen die bij ons nergens meer op passen. Nieuwsprijs f 90,00 per stuk. Nu verkrijgbaar a f 10,00: Letter Gothic 12p (2x); Light Ital. 12p (1x); Prest. Elite 72, 12p(2x); Courier 72, 10p(3x). Vakgroep GVO, Kapoenstraat 2, tel. 887777 tst. 334.

Te koop: Austin Metro Special. 1 Jaar oud. 17.000 km f 11.000,00. Tel. 043-251950/888542/888601. Vraag naar Jan.

T.b.v. een auditieve productie, die onderdeel uitmaakt van een nationale campagne ter voorkoming van ski-blessures, zoeken wij medewerking van mensen die een luide, duidelijke en accentloze stem bezitten. Inl. Anneke de Jongh, Vakgroep GVO, tel. 887777, tst. 325.

Uw MBA van de
ROTTERDAM SCHOOL OF MANAGEMENT
Erasmus Universiteit Rotterdam

De Rotterdam School of Management/Faculteit Bedrijfskunde verzorgt dinsdag 27 oktober a.s. een voorlichtingsmiddag over het

* INTERNATIONAL MBA PROGRAM IN GENERAL MANAGEMENT

Het tweede fase International MBA Program in General Management (zowel de Engels- als de Nederlandstalige versie) is een volledige dagstudie van twee jaar (aanvang: september 1988).

Toelatingseisen zijn een doctoraal diploma of een gelijkwaardig buitenlands diploma en een GMAT-test.

Afgestudeerden van deze opleiding krijgen een MBA diploma van de ERASMUS UNIVERSITEIT ROTTERDAM.

Bent u geïnteresseerd in een (inter)nationale carrière en afgestudeerd in een sociale, medische, economische, juridische, technische of andere wetenschap, kom dan langs voor meer informatie!

Een gedetailleerde beschrijving van het programma van deze dag is verkrijgbaar op verzoek.

Indien u geen gelegenheid heeft om de voorlichtingsmiddag bij te wonen, vul dan onderstaande coupon in.

Gaarne ontvang ik de brochure over het International MBA Program in General Management van de Rotterdam School of Management/Faculteit Bedrijfskunde.

Naam: _____

Adres: _____

Postcode: _____

Plaats: _____

Afstudeerrichting: _____

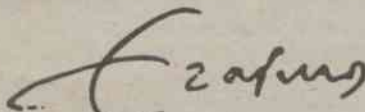
Plaats: Erasmus Universiteit Rotterdam
Hoofdgebouw Erasmus Universiteit
(complex Woudestein) zaal B5
Burg. Oudlaan 50, Rotterdam

Tijd : Dinsdag 27 oktober 1987
16.30 - 18.00 uur

Na afloop hiervan wordt een **Open huis** van de Rotterdam School of Management georganiseerd.

Plaats: Gebouw F (complex Woudestein).

Sturen aan: **ERASMUS UNIVERSITEIT ROTTERDAM**
Rotterdam School of Management/
Faculteit Bedrijfskunde
Bureau Voorlichting,
Placemnt, Werving & Selectie
Burgemeester Oudlaan 50
3062 PA Rotterdam
Telefoon: 010 - 408 19 27 / 408 19 05

ERASMUS UNIVERSITEIT ROTTERDAM
ROTTERDAM SCHOOL OF MANAGEMENT
FACULTEIT BEDRIJFSKUNDE

OBSERVANT

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg, uitgave van de Stichting Maffius. Verschijnt wekelijks.

Redactieadres
Tongersestraat 53, kamer 316,
Postbus 616, 6200 MD
Maastricht. Telefoon:
043-888468. (doorkiesnummer)

Stichtingsbestuur
Wim Hermens (voorzitter)
Kees Schröder (penningmeester)
Erik de Graaff
Ton Hammeleers
(redactieafgevaardigde)
Geertjan Tangelder
Johan Muysken

Redactie
Jacques Herraets
Wammes Bos
Emely Nobis

Redactieleden/medewerkers
Marc Bonten
Bart Brouwers
Lucia Geurts
Ton Hammeleers
Evelyne de Leeuw
Paul Pinxten

Redactie-assistente
Liesbeth van Hoef

Foto's
Franco Gori
Fotopersburo Widdershoven
Fotopersburo Mellaart

Tekeningen
John Prop
Raph de Haas

Druk
Limburgs Dagblad Heerlen

Advertenties
Advertenties (behalve Paartjes):
Yvonne Stevens, tel. 043-624938,
werkdagen bereikbaar na 18.00
uur. Tarieven op aanvraag.

Paartjes
Paartjes opgeven bij de redactie.
Voor medewerkers en studenten
gratis, anderen f 7,50. Paartjes
waarin onroerend goed te koop
wordt aangeboden f 25,00 (max.
50 woorden).

Mededelingen
Mededelingen voor de
mededelingenpagina's doorgeven
aan Frank Speet, Dienst
Voorlichting, tst 319.

Abonnement
Leden van de universitaire
gemeenschap ontvangen het blad
gratis. Afgestudeerden en andere
belangstellenden kunnen zich
abonneren voor f 25,00 per jaar.

Universitaire Pers
Observant maakt deel uit van het
landelijk samenwerkingsverband
Universitaire Pers, samen met Ad
Valvas (Vrije Universiteit), Delta
(Delft), Uniers (Tilburg), Cursor
(Eindhoven), Universiteitsblad
Twente, KU-nieuws (Nijmegen),
Universiteitsblad Utrecht,
Universiteitskrant Groningen en
het Wagenings Universiteitsblad.

**UP-korrespondenten: Bert
Bakker, Esther Hageman.**

FISEM zoekt 2 kamers in de periode van 1 november tot en met 15 januari. Voor inlichtingen bel: Yvonne, tel. 254446, Rachel tel. 214781.

Gevraagd: Muzikanten voor straatband, interesse: bel Loe 438244.

Wie heeft er zin in een picknick. En nog wel een op een slagveld. Dan ben je welkom bij Amnesty Theater (alleen nog een mannelijke medespeler gezocht). Reacties aan: Evelyn, tel. 210440, Agnes tel. 255110, Helene tel. 620956.

Te huur van 1 november tot 1 april etage in centrum Maastricht nabij ziekenhuis. Huur f 600,- p.m. Tel. 043-212163

Open Universiteit blijft achtervolgd door slecht imago

"BETER DE TENT SLUITEN DAN OP HALVE KRACHT VOORTBESTAAN"

„Ik heb deze minister nooit horen zeggen dat de Open Universiteit moet ophouden te bestaan. Maar als deze korting doorgaat, aborteert hij de instelling in het derde jaar na haar opening. Een bezuiniging van negen miljoen gulden op ons budget van vijfenzeventig miljoen betekent dat je vitale onderdelen raakt. Je kunt dan het moment passeren waarop je zegt: het is beter de tent te sluiten dan op halve kracht te moeten voortbestaan”.

Drs. C.W. van Seventer, lid van het College van Bestuur van de Open Universiteit, heeft het mes al geslepen dat hij volgende week bij minister Deetman (Onderwijs) op tafel gaat leggen. Zonder waarschuwing vooraf en zonder een letter commentaar werd in het concept-Hoger Onderwijs- en Onderzoeksplan (HOOP) de subsidie voor de Open Universiteit voor volgend jaar teruggebracht tot 54 miljoen gulden. In de vorige meerjarencijfers werd het verschil tussen exploitatielasten en eigen inkomsten voor 1988 nog geraamd op 63 miljoen gulden.

Van Seventer zweert dat hij niet weet waarom de voorlopige toewijzing zoveel lager is uitgevallen. „Het kan natuurlijk zijn dat de minister ons een loer wil draaien, maar zo ken ik Deetman niet. Het is toch geen onbetrouwbare man. Dan denk je vervolgens aan een rekenfout: misschien is de Open Universiteit bij het opstellen van een gigantisch plan als het HOOP als een sluitpost overgebleven. Dat zou de discussie heel gemakkelijk maken. Maar het kan natuurlijk ook zijn dat ik in mijn opperste naGviteit

een voor de hand liggende mogelijkheid tot besparing over het hoofd zie, die het departement wel heeft opgemerkt”.

Fiancieel akkoord

Wie de cijfers in het HOOP bestudeert zonder de meerjarenraming van vorig jaar ernaast te leggen, zal de klaagzang van het Heerlense collegelid niet begrijpen. Van een korting wordt nergens gerept, wel van een structurele verhoging van de subsidie met tien miljoen gulden. Van Seventer: „Die verhoging is een uitvloeisel van het finaciele akkoord, dat wij in 1985 met de minister hebben gesloten. Het bleek toen dat onze inkomsten uit cursusgeld veel te hoog waren geschat. Onze doelstellingen zijn toen aan een grondige herijking onderworpen. We hebben vervolgens acht miljoen bezuinigd op onze uitgaven en de minister heeft zijn bijdrage met tien miljoen gulden verhoogd. Dat bedrag hebben we dit jaar en vorig jaar ook al gekregen. Voor volgend jaar is het voor het eerst structureel in de begroting opgenomen. Dat is keurig volgens de af-

spraken die we in 1985 hebben gemaakt. De bedoeling van die afspraak was om ons gedurende de opbouwfase, die tot ergens in de jaren negentig zou duren, genoeg stabiliteit te verschaffen. Er is nooit afgesproken dat die steun weer met de andere hand zou worden teruggenomen”.

Slordigheden

Van Seventer zou volgende week het liefst te horen krijgen dat er sprake is van een ordinaire vergissing bij het berekenen van de subsidie. Het HOOP bevat volgens hem wel meer slordigheden als gevolg van de haast waarmee het enorme pak papier is gevuld. Maar hij is ook beducht voor een ander gevaar: het imago van de instelling is niet overal even gunstig. De organisatorische chaos die enkele jaren geleden aan het licht kwam is daar in de eerste plaats debet aan en daarbij kwamen vorig jaar de berichten over slechte studieresultaten. Van iedere tien studenten zouden er acht niet in slagen hun eerste cursus tot een goed einde te brengen. Dat verhaal staat ook te lezen in het HOOP.

OU-collegelid drs. C. van Seventer. „Misschien is er alleen maar een fout gemaakt in de berekeningen” (foto Frits Widdershoven)

Deconfessionalisering

De cijfers van opeenvolgende verkiezingen in de stad Maastricht liegen er niet om. Het zal binnen afzienbare tijd, indien er geen trendbreuk optreedt, uit zijn met de traditioneel bepaalde, niet aan te tasten positie van christen-democraten. Ook in Limburg gaan twee tendenties samen: ontkerkelijking en het teloorgaan van de vanzelfsprekendheid van de relatie tussen kerklidmaatschap en de keuze voor een partij, die christelijke partij wil zijn.

Als goed demokraat tevens christen-democraat is het dan even slikken en welgemoed verder leven. Wel rijst de vraag of deze ontwikkeling alleen maar als negatief moet worden beschouwd. Verwacht van mij niet, dat ik ontkerkelijking als een soort emancipatie kan beschouwen. Hoogstens is er sprake van nieuwe duidelijkheid, indien niemand meer om redenen van sociale controle een etiket hoeft te dragen, dat hij of zij niet wil.

Maar het verdwijnen van de vanzelfsprekendheid van de relatie kerklid-CDA stemmer dan? Eigenlijk is dat verdwijnen grotendeels positief te waarderen. Democratie is niet gebaat bij dit soort vanzelfsprekendheden. Democratie veronderstelt burgers, die volgen wat er in de politiek gebeurt en daartoe hun conclusies trekken, ook al passen die niet op veronderstelde vanzelfsprekendheden.

Hoe ligt het echter wanneer de ene vanzelfsprekendheid wordt ingewisseld tegen de andere? Wanneer je sociale positie (arbeider, beampte, directeur) bepalend wordt voor je stemgedrag? Wanneer inkomenshoogte een zuivere indicatie wordt voor het stemgedrag hebben we een nieuwe vanzelfsprekendheid gekregen, die ik niet hoger aansla dan de vroegere. De politiek is er niet bij gebaat dat sommige partijen bepaalde groepen niet meer kunnen aanspreken, omdat er nu éénmaal een automatiek aan het werk is. Ik vind sociaal-economische "bepaaldheid" niet een aantrekkelijker fenomeen dan confessionele verzuiling.

W. Albeda.

Rendement

Volgens Van Seventer verdient de Open Universiteit een veel beter imago. De organisatie is volgens hem weer op het goede spoor terechtgekomen en de studieresultaten zijn veel beter dan zij op het eerste gezicht lijken. „Ik weet niet welke ambtenaar die cijfers in het HOOP heeft gezet, maar als hij de vooropgezette bedoeling heeft gehad het imago van de Open Universiteit te verpesten, had hij geraffineerder te werk moeten gaan. Het is hoogst vervelend dat onze eerste rendementscijfers op deze manier een eigen leven gaan leiden. Daar zijn we zelf trouwens mede schuldig aan; we hadden het rendement eerder over verschillende categorieën studenten moeten berekenen en die moeten vergelijken met andere instellingen van afstandsonderwijs. Je mag ons absoluut niet vergelijken met universiteiten voor dagonderwijs, waar praktisch iedereen naar toe gaat met de bedoeling het doctoraal diploma te halen. Bij de Open Universiteit is dat maar dertig procent. De rest schrijft in met andere bedoelingen. Een grote groep wil alleen maar uitproberen of een studie te combineren is met andere bezigheden. Zeventig procent van de inschrijvers heeft een baan. Daarnaast blijf je bij ons open systeem van inschrijving zitten met een groep die bij de eerste cursus tot de conclusie komt dat het niveau van de studie te hoog is gezien hun vooropleiding. Die afhakers van het eerste moment moeten we eigenlijk beschouwen als non-starters. De ervaring in andere landen is dat je altijd rekening moet houden met dertig tot veertig procent die binnen die categorie valt. Dat het percentage bij onze eerste lichting hoger is komt omdat het voor iedereen de eerste cursus was. Volgens onze laatste peilingen is op dit moment ongeveer dertig procent te beschouwen als proefstudent”.

De overige studenten zijn volgens Van Seventer te onderscheiden in cursusstudenten, die naar eigen behoefte een of meer cursussen volgen, al dan niet met de bedoeling daarvoor een tentamen af te leggen, en diplomastudenten, die een officieel erkend OU-diploma willen behalen. De studieresultaten van die categorieën kunnen volgens hem een vergelijking met zusterinstellingen in Canada en Engeland heel goed doorstaan. „Over het rendement maak ik me weinig zorgen”, zegt Van Seventer, „Waar ik me meer zorgen over maak is het trage studietempo dat bij dit onderwijs hoort. Ik ben bang dat het rendement in gevaar komt door de traagheid waarmee men moet studeren. Daar lijdt de motivatie onder. We zullen wellicht meer beloningsmomenten moeten inbouwen”. Het bestaansrecht van de Open Universiteit valt volgens het Heerlense collegelid niet meer in twijfel te trekken. „Er staan op dit moment meer dan 32.000 studenten ingeschreven, terwijl er pas veertig cursussen klaar zijn. Die belangstelling overtreft alle verwachtingen. U moet daarbij bedenken dat de helft van die studenten nooit aan een universitaire studie begonnen was, als wij er niet geweest waren”. Van Seventer voorspelt het afstandsonderwijs een grote toekomst. De behoefte aan wederkerend onderwijs wordt steeds groter. De helft van onze studenten heeft al een universitaire of HBO-opleiding achter de rug en er is steeds meer belangstelling voor programma's van Kort Hoger Onderwijs, bijvoorbeeld op het gebied van de informatica of bedrijfskunde. Die cursussen zijn hard op weg om de Basiscursus recht en Inleiding staatsrecht van de eerste plaats te verdringen. Daarnaast blijft Cultuurwetenschap een topper”.

Jacques Herraets

Universiteit helpt bij 'Lik op Stuk'

HOUD DE DIEF!

Op 1 oktober is in Maastricht de "lik op stuk actie" van start gegaan. Hiermee probeert de gemeentepolitie de Maastrichtse winkelier te bewegen tijd, moeite, geld en vooral energie over te hebben voor preventieve inspanningen in zijn zaak. Het gaat er om voor een zodanige aanpak te kiezen dat de winkelier optimaal bereid is aangifte te doen.

De drie partijen willen graag duidelijkheid in het werkelijke aantal winkeldiefstallen dat in Maastricht plaatsvindt. Dit aantal moet naar verwachting hoger liggen dan nu via aangiften bekend is. Daarom wordt door de politie nu onmiddellijk gereageerd op een melding van winkeldiefstal. De verdachte wordt ter plaatse afgehaald door een speciaal daarvoor ingezette politiepatrouille en afgevoerd naar het bureau. Hier wordt hij in een cel opgesloten en krijgt hij een pittige boete. Voordat een aangehouden verdachte in vrijheid wordt gesteld krijgt hij het schikkingsvoorstel en een dagvaarding uitgereikt. Hij weet dus meteen waar hij aan toe is, hetgeen hem hopelijk ervan weerhoudt het nog eens te proberen. Zou hij om welke reden dan ook het schikkingsbedrag niet willen betalen, dan kiest hij er bewust voor om voor de rechter te verschijnen. De datum waarop dat plaatsvindt heeft hij reeds op zak.

Sociale controle

In 1985 werd door de regering een beleidsplan gepresenteerd onder de titel "Samenleving en Criminaliteit". Hierin worden een aantal "aanvalsplannen" gepresenteerd tegen de kleine criminaliteit, thans de veel voorkomende criminaliteit genoemd. Een van de uitgangspunten was dat niet langer de politie en de justitie alleen moest worden aangesproken over de toename van de criminaliteit en het afnemende oplossingspercentage. De gehele maatschappij dient zich verantwoordelijk te voelen voor zowel het voorkomen van criminaliteit als ook voor het opvijzelen van de burgerzin, de sociale controle. Iedereen zal dus bereid moeten zijn aangifte te doen (ook al ziet men daar niet altijd het nut van in), een getuigenverklaring af te leggen en zelf eens corrigerend op te treden. Niet langer meer de andere kant opkijken als iemand in elkaar geslagen wordt of anderszins slachtoffer wordt of dreigt te worden van een misdrijf. Reeds voor die tijd functioneerde in Maastricht het "tripartite" overleg oftewel het driehoeksoverleg (een periodiek overleg tussen de hoofdofficier van justitie, de burgemeester en de hoofdcommissaris van de politie). In Maastricht bedient het tripartite zich van een coördinatiegroep, waarin behalve het openbaar ministerie, de politie en het kabinet van de burgemeester, ook vertegenwoordigers van de gemeentelijke beleidssectoren, de Rijksuniversiteit Limburg en de Kamer van Koophandel deelnemen. Gevraagd en ongevraagd brengt deze groep advies uit aan het tripartite en geeft uitvoering aan het door hen geformuleerde beleid. Tot slot leert het gesprek met de heer J.M.W. Rouvroye van de ge-

af te schrikken maar ook om de domme dieven tegen te houden. De "burger" heeft meer succes in het op heterdaad betrappen. Maar beiden hebben evenveel bevoegdheden als de gewone burger. Fouilleren en andere politiebevoegdheden hebben ze niet. Enkel "burgerarrest" ligt binnen hun terrein, en ook enkel als ze zelf ooggetuige zijn. Verder wordt er steeds aangifte gedaan door deze professionals. Het is hun broodwinning. Persoonlijk vinden zij wel dat de actie een goed idee is, al merken zij er zelf niet veel van. De bedrijfsleiding heeft wel eerder een voorkeur voor een "stille" opbrenging van de verdachte, maar omdat het in een groter kader van preventie past accepteren ze de opvallende en aandachttrekkende manier.

De gewone winkelier is niet altijd op de hoogte van de actie. Een aantal vindt dat het echt de moeite loont dat men nu eindelijk echt iets doet! De winkelier houdt niet meer het machteloze gevoel over dat vaak frustraties en agressief gedrag

Autosloper Ben Pepels uit Elsloo heeft ook een oplossing voor 'veel voorkomende criminaliteit'. (foto Jacques Herraets)

meentepolitie dat het aantal aangiften inderdaad verhoogd is. Sinds de actie van start is, 1 oktober, zijn er al 49 gevallen in 16 dagen gemeld, terwijl er vorig jaar 760 aangiften waren. Opvallend is wel dat 25 van die 49 aangiften reeds in de eerste 6 dagen genoteerd werden

Warenhuizen

Hoe staan de winkeliers hier nu tegenover? Verandert de actie iets aan de wijze waarop zij tot nu toe winkeldiefstal aanpakken? Bij het antwoord op die vragen moet een onderscheid gemaakt worden tussen de warenhuizen en de andere winkeliers. De warenhuizen hebben een budget gereserveerd voor de bestrijding van winkeldiefstal met behulp van allerlei elektronische snuffjes en bedrijfsrecherche (al dan niet in dienst van de zaak). De gewone winkelier heeft soms wat elektronische snuffjes en meestal werkt hij met spiegels en spiegelglasramen.

In de warenhuizen werkt men met geuniformeerde en "burger-like" bedrijfsrechercheurs. De eerste om

oproeft. Anderen blijven hun eigen bestrijdingsmethodes verkiezen. Voor hen is het vaak van belang dat ze het gestolene terug krijgen zonder er veel tijd en moeite aan te moeten besteden. "Het financieel verlies dat volgt uit het tijdsverlies is vaak groter dan de waarde van het gestolene, en ik heb geen zin om me steeds weer boos te maken", verhaalt de eigenaar van een fotozaak. Iedere verkoper heeft zijn eigen beeld over iedere potentiële winkeldief, en houdt die mensen ook meer in de gaten. Soms komen ze erg bedrogen uit als blijkt dat iemand spulletjes meejat en dat die iemand een goede bekende is. Niet alleen een groep jongeren wordt vaak meer in het oog gehouden. In een bekende drogisterij worden zelfs sjieke oude dames nauwlettend bespioneerd. Alhoewel volgens statistieken blijkt dat in universiteitssteden meer boeken verdwijnen, vindt de heer Dupont van de Slegte niet dat studenten meer stelen dan andere klanten.

Michel Collet

ADVIESRAAD VINDT HOOP "ONVOLDOENDE DOORDACHT"

De Adviesraad Hoger Onderwijs (ARHO) ziet de komende discussie tussen het Ministerie van Onderwijs en het hoger onderwijs over het HOOP als toetssteen voor de bereidheid van Onderwijs om afstandelijk op te treden en de instellingen een grote mate van autonomie te laten. De ARHO vindt dat het HOOP nu nog te gedetailleerde uitspraken doet, maar heeft daar begrip voor. Het HOOP, het eerste in zijn soort, draagt "begrijpelijke sporen van een tussenstadium". De adviesraad waarschuwt ook het parlement, dat haar eigen dialoog met minister drs. W.J. Deetman over het plan zal voeren. Volgens de ARHO moet de Kamer de "primaire verantwoordelijkheid van het hoger onderwijs voor haar eigen inrichting respecteren en beveiligen".

De ARHO heeft het HOOP vooral bekeken als discussiestuk en is uit die optiek maar matig tevreden. Zij noemt de consequenties van essentiële voorstellen "onvoldoende doordacht". Zo vindt de ARHO de effectiviteit van het voorgestane missiebudget onduidelijk. Er moet voor gewaakt worden dat het HOOP niet van de ene afhankelijkheidsrelatie (specifieke stimulering) te recht komt in een andere (een te zeer door de overheid beheerst missiebudget). Ook de bepleite marktgerichtheid kan zich volgens de ARHO tegen de universiteiten keren. Zij moeten immers zowel de eigen taken (verbetering van kennisinfrastructuur en onderzoek) versterken, als het onderwijs afstemmen op de beroepseisen van het bedrijfsleven.

Ook vindt de ARHO dat het HOOP te makkelijk voorbijgaat aan de bezuinigingen van de afgelopen jaren. Er kunnen vraagtekens worden gezet bij de geslaagdheid van de TVC- en SKG-operatie, maar het HOOP verzuimt dat. TVC en SKG mogen echter niet als "afgesloten beleid" worden gezien.

Het verloop van de operaties moet licht werpen op de (on)mogelijkheden van verdere taakverdeling en concentratie, die in het HOOP wordt aangegeprezen. De ARHO vindt de gevolgen voor de kwaliteit van het onderwijs van het voucher-systeem en van de afschaffing van de numerus fixus nog te onzeker. Er bestaat nog niet eens zicht op het effect van eerdere veranderingen; de onderwijs-extensivering, de scheiding van onderwijs en onderzoek en de rol van het bedrijfsleven in de tweede fase.

De raad concludeert dat het HOOP nog te weinig "geïntegreerd" beleid bevat. "Het allesbeheersende en steeds belangrijker vraagstuk hoe onder groeiende financiële druk keuzes worden gemaakt over inrichting, omvang en spreiding van onderwijs en onderzoek blijft in het HOOP onbeantwoord". De slot-som luidt dat zolang fundamentele vragen nog niet zijn beantwoord, er geen behoefte is aan een Wet op het Hoger Onderwijs.

Bert Bakker/UP

TOCH BEURS BIJ VERLENGING INSCHRIJVINGSDUUR

Studenten die al verlenging van de inschrijvingsduur hebben gekregen of deze voor 15 september 1987 hebben aangevraagd, houden voor de duur van de verlenging toch recht op studiefinanciering. Dit in tegenstelling tot onze berichten van vorige week. Ook mensen die bezig zijn met een tweede studie (hoofdzakelijk 'doorgestroomde' HBO'ers) en die in de collegegeldplannen van minister drs. W.J. Deetman een jaar extra inschrijvingsduur krijgen, houden tijdens dat jaar toch hun beurs.

Dat blijkt uit mededelingen van het ministerie van onderwijs, volgend op onze publicatie van vorige week. Wij schreven daarin dat toegekende verlengingen en de verlenging voor doorstromers, wel een lager collegegeld, maar geen verlenging van de studiefinanciering behelsden. De basis voor dit bericht was het ontwerp-wetsvoorstel, dat door Deetman naar de VSNU, de HBO-Raad en de Onderwijsraad was gestuurd. Daarin stond zonneklaar dat de beurs vervalt als de inschrijvingsduur op is. Dat er bij wijze van overgangs-

maatregel extra inschrijvingsduur werd gegeven of behouden bleef buiten beschouwing bij de toepassing van een nieuw artikel in de Wet studiefinanciering, zo stond er te lezen. En daarin werd bepaald dat geen beurs meer werd gegeven als de inschrijvingsduur van zes jaar op was.

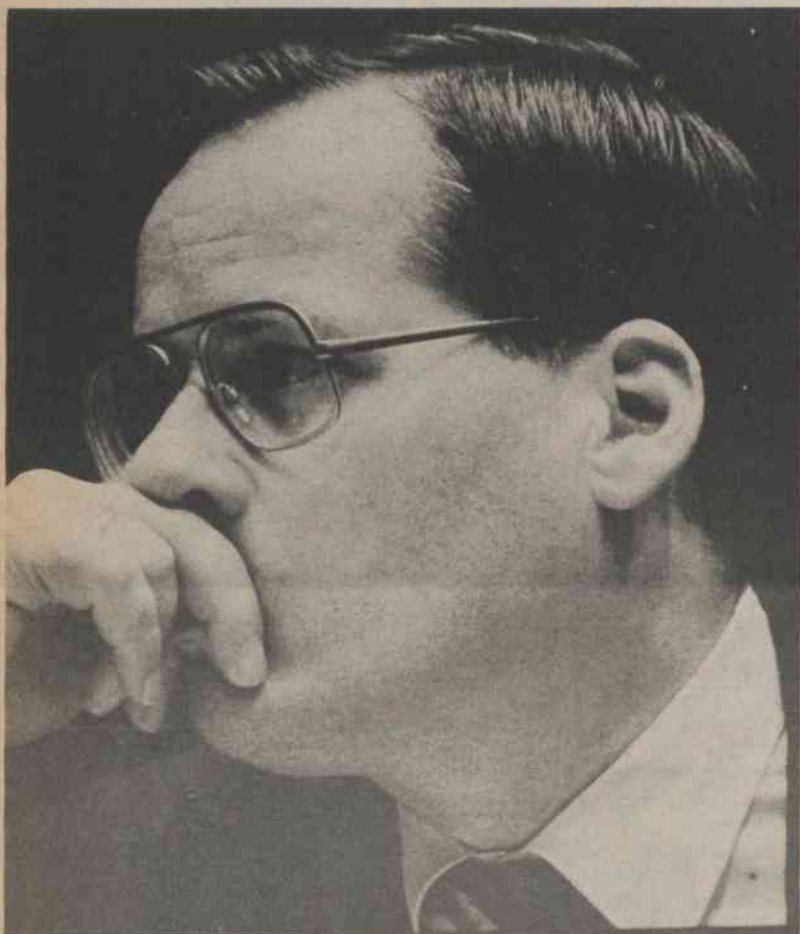
Niet voor tweeërlei uitleg vatbaar, vond niet alleen onze Haagse redactie, maar ook het viertal onderwijsjuristen, dat wij raadpleegden omdat de consequenties van de voorstellen zo absurd leken. Ook die bevestigden echter onze lezing. Maar de Directie voorlichting liet vorige week vrijdag al weten dat het wel degelijk de bedoeling was om in de genoemde gevallen ook nog studiefinanciering toe te kennen. Volgens 'voorlichting', die de juridische afdeling van het departement had geraadpleegd, kwam de bij ons ontstane "verwarring" voort uit een "onheldere tekst", waarin "verduidelijkingen" nodig waren.

Bert Bakker

Minister ontkent chaos studiefinanciering

DEETMAN WIL OUDERS VERPLICHTEN TOT ONDERHOUD STUDEREND KIND

Een commissie van drie gezaghebbende personen moet minister Deetman van Onderwijs vóór 1 december adviseren over de uitvoering van de wet studiefinanciering. De commissie heeft tot taak de administratieve procedures en de computerprogramma's te onderzoeken en verbeteringen voor te stellen.

Deetman: er is geen chaos (foto Rien Siers)

Dat schrijft Deetman in een notitie over de stand van zaken bij de studiefinanciering, die hij op verzoek van de Tweede kamerleden Vermeend (PvdA) en Lansink (CDA) heeft opgesteld. In een toelichting bij zijn notitie ontkent Deetman dat de instelling van de commissie een erkenning inhoudt van een slecht functioneren van de studiefinanciering. "Maar ik heb langzamerhand behoefte aan het oordeel van een onafhankelijke commissie. De gewekte indruk dat het een chaos is in Groningen wil ik hartgrondig tegenspreken. Het nieuwe stelsel is goed, evenals de computerprogramma's.

Het overgrote deel van de studenten krijgt elke maand een beurs; een royale bovendien, vergeleken met het buitenland", zei Deetman. De ingestelde commissie bestaat uit drs. C. de Hart, voorzitter van de Adviesraad hoger onderwijs, A.J. Vermaat, voorzitter van het college van bestuur van hogeschool Windesheim in Zwolle en mevrouw C.E. Hunter, hoofd informatie bij Shell Nederland.

Onderhoudsplicht

Deetman schrijft dat hij samen met justitie-minister Korthals Altes een bepaling in het Burgerlijk Wetboek wil opnemen, waardoor ouders onderhoudsplichtig worden voor stu-

derende kinderen. Nu zijn ze dat alleen voor kinderen tot 21 jaar. Volgens Deetman weigeren 10.000 à 20.000 ouders hun studerende kinderen te ondersteunen, wat alleen al tegenover de wél betalende ouders ontoelaatbaar is. Een probleem is de afstemming met de alimentatieplicht. Die is vaak lager vastgesteld dan de door Studiefinanciering berekende ouderbijdrage. Hoe de afstemming wordt verbeterd, of tot welke leeftijd de onderhoudsplicht blijft bestaan, is nog onduidelijk.

In augustus zijn inmiddels de controles begonnen op de juistheid van gegevens. De controles lopen tot en met december en betreffen de inschrijving, het inkomen van ouders, studerende en partners, en de genoemde toeslagen. Verder wordt onderzocht waarom er veel meer studenten als uitwonend staan geregistreerd dan vooraf werd verwacht. Het is onder studenten publiek geheim dat velen een ander adres opgeven om een hogere basisbeurs te krijgen. Dat zou verklaren waarom 250 miljoen (ruim elf procent) méér aan basisbeurs wordt uitgekeerd dan was geraamd. Daartegenover staan meevallers bij de aanvullende beurzen en de leningen van 78, respectievelijk 100 miljoen. Al met al valt de studiefinanciering dit jaar 37 miljoen (één procent) duurder uit dan gedacht.

Bypass-regeling

Uit de notitie blijkt verder dat na één week, op vrijdag 9 oktober, al door 2030 studenten een beroep was gedaan op de bypass-regeling. In 1670 gevallen werd uitbetaald tot een bedrag van 5 miljoen. Het aantal studenten dat zich voor de noodregeling meldt groeit gestaag. Op 7 oktober waren het er pas 1225.

Vaak gaat het om studenten die in augustus een nieuwe studie begonnen. In de brievenberg zit nog steeds niet veel schot. De wachttijd is nog altijd zes tot acht weken. Van de 143.600 poststukken uit juni en juli zijn er nog bijna 10.000 niet verwerkt, en van de in augustus en september binnengekomen 125.000 brieven wachten er nog 119.000 op antwoord. Teneinde de antwoordtijd tot vier weken te verkorten wordt thans aan iedereen een standaardformulier voor mutaties gestuurd. Tot en met september zijn voorts 1006 studenten in beroep gegaan bij de Commissie van Beroep. Van de 112 gedane uitspraken werden er 58 gegrond verklaard.

Deetman gaat ook in op de snelle invoering van de wet. Onlangs werd bekend dat het Rijkscomputercentrum (RCC) in Apeldoorn al in 1984 adviseerde om de wet niet voor 1988 in te voeren. Later ging de RCC echter accoord met invoering op 1 oktober 1986, wanneer in eerste instantie voorschotten zouden worden betaald. De directeur studiefinanciering van het ministerie, drs. Van Schoten, heeft zich tot het eind toe verzet tegen de vroege invoering. Hij zei maandag graag meer tijd te hebben gehad voor de "krachttoer". Volgens Deetman drong het parlement echter aan op invoering in 1986. Dat is maar half waar: uitstel zou vorig jaar hebben geleid tot nieuwe bezuinigingen op onderwijs, en daarmee had de Kamer grote moeite. VVD-woordvoerder J. Franssen bestreed maandag de door Deetman gewekte indruk. "Hij schuift de schuld nu naar de kamer, en blijft zelf ontkennen dat er problemen zijn. Dat moet nu afgelopen zijn", vindt Franssen.

Ook Vermeend (PvdA) reageerde geïrriteerd op de suggestie van de minister. Hij verwondert zich over diens bewering dat het parlement van meet af aan op de hoogte zou zijn geweest van de invoeringsdatum. Dat was in 1984, toen de kamer sprak over de hoofdlijnen van de wet en Deetman het RCC-advies al op zak moet hebben gehad, zeker niet het geval.

Bert Bakker/UP

ECONOMIE
GENEESKUNDE
GEZONDHEIDS-
WETENSCHAPPEN
RECHTEN...

DE BOEKEN BIJ BERGMANS

BOEKHANDEL
Bergmans

NIJWSTRAAT 9, 6211 CR MAASTRICHT, TEL.: 210825

STUDENT VERLIEST VAN DEETMAN

Minister drs. W.J. Deetman mag bij de bepaling van de ouderbijdrage voor de studiefinanciering voorbijgaan aan een rechterlijke beslissing omtrent de door ouders te betalen alimentatie. Dat bepaalde de Haagse rechtbankpresident mr. M.R. Wijnholt dinsdag in een kort geding, dat door de Amsterdamse VU-student Ramon J. Badloe was aangespannen tegen de Staat.

Tijdens het vorige week gehouden geding stond de voor veel studenten met gescheiden ouders belangrijke vraag centraal, of Deetman mag verlangen dat de ouders - in de praktijk gaat het vaak om een moeder in de bijstand en een vader, met wie een slecht contact bestaat - méér aan de studie bijdragen dan de (ooit) door de rechter vastgestelde alimentatie. In Badloe's geval betaalde zijn vader geen alimentatie, omdat de rechter destijds rekening hield met door hem te betalen schulden. De Wet Studiefinanciering gaat echter zowel aan een alimentatie-uitspraak, als aan mogelijke schulden van de ouders voorbij.

De WSF kijkt alleen naar het belastbaar inkomen van de ouders.

Op basis daarvan werd de bijdrage van Badloe's vader vastgesteld op 240 gulden per maand. Maar deze betaalt dat bedrag niet. Toch krijgt Ramon Badloe een lagere beurs, alsof hij wel maandelijks 240 gulden van zijn vader ontvangt. Een beroep op de hardheidsbepaling in de wet is alleen mogelijk voor meerderjarige studenten, en Ramon Badloe wordt pas deze week 21

jaar. Aan de rechtbank vroeg hij daarom minister Deetman alsnog te verplichten om met terugwerkende kracht een hogere beurs te verlenen. Mr. Wijnholt weigerde zo'n uitspraak. Een alimentatiebeslissing is lang niet altijd gebaseerd op de draagkracht van ouders, en dat is de studiefinanciering nu eenmaal wel, zo overwoog hij. Maar ook als de rechter wel de draagkracht heeft bekeken kan die in de loop der tijd zijn veranderd. In het geval van Ramon Badloe was de alimentatie-draagkracht zes jaar geleden voor het laatst vastgesteld. Ook komt het voor, dat door ouders van alimentatie wordt afgezien om heel andere redenen dan een lage draagkracht, bijvoorbeeld omdat ze niets meer met elkaar te maken willen hebben.

Mr. Wijnholt kwam daarom tot de conclusie dat de Commissie van beroep voor de studiefinanciering, die in de zaak een definitieve beslissing moet nemen, vermoedelijk tot een zelfde oordeel zal komen. Reden voor hem om een voorlopige beslissing, waarom Badloe vroeg, af te wijzen. Die zit nu behalve met een mislukte rechtszaak, ook met de rekening van het kort geding, zo'n 950 gulden.

Bert Bakker/UP

Delegatie uit El Salvador zoekt rechtsreeks steun bij universiteiten

"ELKE CENT DIE DUARTE KRIJGT ZAL GEBRUIKT WORDEN OM HET LEGER TE VERSTERKEN"

"De Nederlandse regering heeft Centraal-Amerika het komende jaar 35 miljoen gulden extra steun in het vooruitzicht gesteld. Dat is prachtig, maar als de regering dat doet om de nieuwe democratieën in die regio te steunen, zal zij heel goed moeten nagaan waar het geld terecht komt. Nieuwe democratieën zijn er niet. In El Salvador neemt het verschil tussen arm en rijk alleen maar verder toe. Onderdrukking, ontvoeringen en moorden blijven aan de orde van de dag. De situatie zoals die voor onze universiteit en haar medewerkers en studenten geldt is ook van toepassing op andere groepen van de bevolking, zoals bijvoorbeeld de arbeiders. Duarte zal de Nederlandse regering waarschijnlijk gaan vertellen hoe goed het met de democratie in El Salvador gaat. Hij zal ons gewoon voor leugenaar uitmaken. Ik hoop van harte dat er in Den Haag géén mensen zijn die denken dat ze de Salvadoraanse bevolking kunnen helpen door financiële steun te geven aan Duarte. Elke cent die aan Duarte geschonken wordt, zal gebruikt worden voor het verder uitbreiden van het leger, en nergens anders voor. Wij vragen de Nederlandse regering een garantie van Duarte dat het eventueel geschonken geld op de juiste plaats terecht komt. Wij willen niet dat geld van de werkende bevolking uit Nederland bij de militairen in El Salvador belandt. Duarte is niet de liberaal die hij zegt te zijn. Hij is zélf een leugenaar. Democratie is voor hem slechts een woord waarmee in het buitenland geld te vragen is."

Woorden van Herberth Wilfredo Barillas, vice-rector van de Universiteit van El Salvador (UES) en lid van de delegatie, die namens deze universiteit, deze week een bezoek bracht aan Maastricht. Geheel per toeval viel hun bezoek samen met het bezoek van José Napoleon Duarte aan de Nederlandse regering. Begin 1986 sloot de UES een samenwerkingsovereenkomst met de Rijksuniversiteit Limburg. Samen met Catalina Muchaca de Merano, de decaan van de faculteit 'basic sciences and humanities' en economiestudent Hugo Flores was Barillas vijf dagen te gast in Maastricht na al eerder Scandinavië bezocht te hebben. Hun boodschap was duidelijk. Zij vroegen geld en steun om de wederopbouw van hun universiteit voort te zetten.

Broekas van oppositie

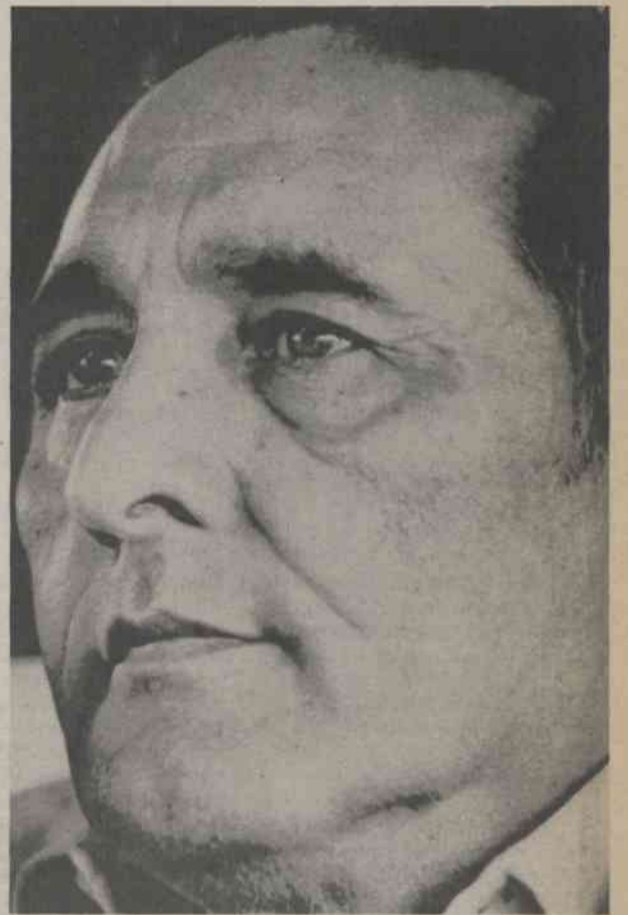
De universiteit heeft sinds 1980, toen het leger de campus bestormde en de meeste gebouwen vernielde, roerige tijden meegemaakt. Pas in 1984 werden de ruïnes weer overgedragen aan het universiteitsbestuur. Nauwelijks waren de gebouwen provisorisch opgeknapt, of een zware aardbeving veranderde de campus weer in een puinhoop. Voor de wederopbouw van de UES is veel geld nodig. Van haar eigen regering hoeft de universiteit niets te verwachten: die ziet de universiteit als een broekas van oppositie en zou haar het liefst zo snel mogelijk kwijt zijn. Maar de universiteit is niet kapot te krijgen. Met de meest primitieve middelen gaat het onderwijs verder. Er staan nu ongeveer 36.000 studenten ingeschreven aan de acht faculteiten. Hun eerste zorg is om samen met de medewerkers de campus weer in de oude staat terug te brengen. De regering-Duarte laat het totaal afweten. Vice-rector Barillas: "Nog altijd weigert Duarte alle medewerking. Niet alleen om de campus weer in orde te brengen, maar zelfs voor het uitbetalen van de salaris-

sen krijgen we sinds september geen geld meer. In de grondwet staat dat de regering daartoe verplicht is. Daarom hebben wij steun gevraagd bij het Hooggerechtshof, maar die zag geen aanleiding voor een rechtszaak. In El Salvador bestaat geen verschil tussen het rechterlijk apparaat en de regering. Zoals het er nu uitziet kunnen wij dit studiejaar niet eens afmaken, omdat zelfs het geld voor de meest noodzakelijke onkosten al op is. Duarte zegt dat het collegegeld maar omhoog moet, maar dat kunnen onze studenten niet betalen. Die zijn arm en komen vaak uit alle uithoeken van het land. Vanaf 1984 hebben de studenten dertig dollar per jaar betaald voor de wederopbouw. Momenteel bedraagt het collegegeld twee dollar per maand,

maar veel studenten kunnen dat niet eens betalen. En verhoging zou betekenen dat een groot aantal studenten de universiteit zal moeten verlaten en dat is precies wat Duarte wil." Student Hugo Flores: "In 1985 hebben wij tegen deze gang van zaken geprotesteerd. We zijn toen met twintigduizend studenten de straat op gegaan. Meteen daarna verscheen een lijst van veertig studenten die met de dood bedreigd werden op beschuldiging van subversiviteit. Subversief is in principe iedereen die het niet eens is met de regering. Je wordt dan beschuldigd lid te zijn van een verboden organisatie. Als je opkomt voor je eigen rechten, ben je subversief. Zelfs het op zak hebben van een collegekaart is al gevaarlijk."

De vice-decaan van de Universiteit van El Salvador, Herberth Wilfredo Barillas (foto Jacques Herraets)

José Napoleon Duarte (foto AP)

Martelingen

Op die lijst, die via de TV en de kranten gepubliceerd wordt, stond ook de ex-voorzitter van AGEUS, de enige studenten vakorganisatie in het land. In maart 1986 werd hij opgepakt en drie dagen gevangen gehouden en gemarteld. Door internationale druk op de regering werd hij vrijgelaten, maar hij bleef dreigementen ontvangen. Na enkele maanden is hij naar de Verenigde Staten gevlucht op zoek naar solidariteitscomitees. Maar ook daar is hij niet veilig want de doodseskaders opereren ook in het buitenland, vooral in de Verenigde Staten. Volgens Flores is in april dit jaar nog een rechtenstudent vermoord. Vorige maand zijn vier studenten en twee medewerkers opgepakt. Zij hadden in het oosten van het land culturele activiteiten georganiseerd en liepen met universiteitskranten en folders onder de arm door de stad. Volgens de regering was dat propagandamateriaal voor de FMNL (de guerrilla) en de FDR (de politieke arm daarvan).

In augustus is opnieuw een lijst van studenten en medewerkers verschenen. Op die manier worden zij door het 'geheime anti-communistische leger' met de dood bedreigd. Ook de huidige voorzitter van AGEUS staat op die lijst. Hugo Flores: "Normaal gesproken is het in zo'n geval het verstandigste om het land te verlaten, maar ondertussen vinden wij het belang van het volk en het vaderland belangrijker dan ons eigen lijf." De decaan van de faculteit 'Ciencias y Humanidades', Catalina Muchaca de Merano, heeft zelf drie maal een gevangenschap moeten ondergaan: "Eén keer zijn we met het hele bestuur van de universiteit gevangen gezet, later werd ik enkele dagen voor het bezoek van de Amerikaanse president Johnson opgepakt. Dat was in 1968. Ik was toen zwanger. De laatste keer hebben ze me meegenomen, omdat ik met de universiteitskrant onder de arm over straat liep."

Vredesplan

Over het onlangs door vijf landen ondertekende vredesplan voor Centraal-Amerika heeft Hugo Flores gemengde gevoelens: "Aan de ene kant heb ik heel veel hoop. De strijd van het volk is altijd gericht geweest op dialoog, dat is nu min of meer afgesproken. Aan de andere kant betwijfel ik of die iets oplevert. Van Duarte verwacht ik niets. Die blijft onderdrukken en trekt zich niets aan van mensenrechten. Ik wil iedereen oproepen, ook in Europa, het plan te steunen. Want als dit niet lukt, worden de tegenstellingen groter en groter en zal er nog veel meer bloed vloeien." Wat het ontwikkelingsniveau van de Salvadoranen betreft is de situatie al even slecht. Catalina Muchaca de Merano: "Driekwart van de kinderen krijgt minder dan twee jaar onderwijs aan een lagere school. Momenteel kan nog maar een half procent van de bevolking studeren. Meer dan zestig procent van de Salvadoranen is analfabeet. Vooral voor docenten is de toestand in- en intriest; tweeduizend scholen zijn gesloten en vijfduizend onderwijzers zijn werkeloos. Het grondwettelijk vastgestelde recht op onderwijs wordt door de regering helemaal niet gewaarborgd. De hele situatie is ontstaan door de economi-

sche crisis, die gigantische vormen aanneemt, ondanks de twee miljoen dollar die de Verenigde Staten per dag in het land pompt. De kosten van het levensonderhoud stijgen jaarlijks met driehonderd procent en de werkloosheid is nu al gestegen tot tachtig procent. Het tegengaan van de economische crisis en het verbeteren van het onderwijs hebben ook helemaal geen prioriteit bij de regering van Duarte. Bijna al het geld, meer dan negentig procent van de begroting, wordt gebruikt voor bewapening en oorlogsvoering. Het komt hen zelfs prima uit als de meerderheid van de bevolking dom en arm blijft."

Wederopbouw

De komende maand reist de delegatie langs bijna alle Europese landen om bij universiteiten voor steun aan te kloppen. Via de universiteiten hopen zij ook dat de regeringen van Europa oog krijgen voor de werkelijke situatie in El Salvador. Er is volgens de delegatie een enorm bedrag nodig om de aangerichte schade te herstellen. In 1984 werd berekend dat de wederopbouw van de campus vele miljoenen zal kosten. En die berekening dateert nog van voor de aardbeving van 1986.

Vice-rector Barillas: "Het geld dat wij nu nog hebben gaat op aan noodzakelijke onkosten, zoals water, elektriciteit en vervoer. Onze prioriteiten liggen echter bij de wederopbouw van de universiteit en daarvoor is alle steun welkom, zowel materiële als personele". Barillas beseft dat de Europese universiteiten niet in staat zijn de wederopbouw van de campus te financieren. Daarvoor is hij aangewezen op steun van regeringen. Ik denk dat onze universiteit alleen maar te helpen is als wij rechtstreeks geld krijgen, bijvoorbeeld via andere universiteiten. Op alle andere manieren komt het geld bij Duarte terecht, die geen enkel belang hecht aan de UES. Het afgelopen jaar heeft hij de ene privé-universiteit na de andere geopend met als doel de

UES helemaal te laten verdwijnen. Wij zijn, naast nog één universiteit in het oosten van El Salvador, de enige die jongeren uit de arme bevolkingsgroepen kunnen laten studeren."

Samenwerkingsverband

Het samenwerkingsverband, dat ruim twee jaar geleden door de RL en de UES is aangegaan, heeft tot nu weinig resultaten opgeleverd. Weliswaar is de medische faculteit van de UES toegetroten tot Network en is een bedrag overgemaakt als eerste hulp na de zware aardbeving, maar daar is het bij gebleven. Op de derde dag van hun bezoek werd de Salvadoraanse delegatie officieel door het college van bestuur ontvangen. Voor de hele ontvangst was een kwartier gereserveerd en koffie was niet aanwezig. De ontvangst liep gelukkig maar een kwartier uit waardoor het drukke programma van beide partijen niet te zeer gestoord werd. Besloten werd om twee dagen later nog eens met elkaar te praten en dan definitief afspraken te maken. Vice-rector Barillas: "Wij hopen dat de samenwerking vanaf nu meer inhoud krijgt.

Onze grootste prioriteit heeft de wederopbouw, maar daarnaast willen wij het onderwijs herstructuren en weer wetenschappelijk onderzoek opstarten. We zijn een nieuw curriculum begonnen, waarmee wij de studenten dichter bij de bevolking trachten te brengen. Met kleine projecten door het hele land op het gebied van gezondheidszorg, onderwijs, rechtshulp en psychologische hulp moet ook een groter gedeelte van de bevolking bereikt worden. Wat betreft Maastricht proberen we het idee van het Skillslab over te nemen en eventueel een project van gezondheidsvoorlichting en onderwijs."

De Salvadoranen zijn tot nu toe erg positief over de reis. Vooral in Scandinavië hebben zij veel steun

toegezegd gekregen. Een universiteit in Finland gaat hulp bieden bij de opbouw van gezondheidscentra en zal jaarlijks de studie van enkele studenten in El Salvador betalen. De rondreis die langs bijna alle Europese landen zal gaan wordt ook deels betaald door de Finse studentenbond. De bezochte universiteiten dragen zorg voor de verblijfskosten, terwijl NUFFIC (Netherlands Universities Foundation for International Cooperation) en WUS (World University Service) de reiskosten betalen.

Risico's

De leden van de delegatie beseffen terdege welk risico zij zijn aangegaan door het buitenland te attenderen op hun binnenlandse situatie.

De voormalige rector, Miguel Parada, is momenteel niet meer verbonden aan de universiteit. Hij probeert met een advocatenkantoor in San Salvador de kost te verdienen, maar maakt volgens Barillas een zeer moeilijke tijd door. Oscar Rodriguez, de student die in 1986 Nederland bezocht om steun te vragen voor de overlevingsstrijd van de UES, studeert ook niet meer. Nog voor zijn afstuderen is hij vertrokken naar Managua (Nicaragua), waar hij internationaal vertegenwoordiger is van AGEUS. Hij gaf in 1986 in Nederland al te kennen angst te hebben om terug te gaan naar zijn vaderland.

Hoe denken de deelnemers van de huidige delegatie over wat hen te wachten staat bij hun terugkeer? Vice-rector Barillas: "Natuurlijk lopen wij een groot risico, maar bang om terug te keren? Nee..., angst hebben we niet, maar wij zijn wel bezorgd."

Marc Bonten

Universiteit van El Salvador: eeuwige vrijheidsstrijd

De Universiteit van El Salvador, gevestigd in de hoofdstad San Salvador, werd opgericht in 1841, bijna twintig jaar na de onafhankelijkheid van Spanje. Vanaf het begin is de UES een autonoom instituut geweest met een staf die niet aan overheidscontrole onderworpen is. Die onafhankelijkheid ziet de UES terug in de grondwet, waardoor zij een thuishaven is voor een vrije gedachte en discussie. Deze situatie heeft de universiteit al vaak in conflict gebracht met de Salvadoraanse overheid, die eigenlijk al sinds de onafhankelijkheid van het land geen tegenspraak, discussie en andere gedachten tolereert. Daarom werd nogal eens de hand gelicht met de toepassing van de grondwet.

In 1979 kreeg de universiteit na lange tijd weer een gekozen universiteitsraad. Felix Ulloa werd tot rector gekozen. Vanaf dat moment was de UES weer één van de weinige plaatsen waar verschillende politieke opinies openlijk geuit konden worden. Het gevolg daarvan was dat steeds meer mensen werden opgepakt of werden vermoord door de gevreesde para-militaire troepen. Het land werd toen nog geleid door een dictatoriale junta onder leiding van José Napoleon Duarte. In 1980 beschuldigde de junta de UES ervan een 'santuario de la subversion' (een vrijplaats van subversie) te zijn en op de campus zouden wapens verstopt worden. Rector Ulloa, één van de oppositieleiders van het land, zag zijn universiteit meer als een vrijplaats van vrije meningsuiting voor populaire organisaties en het Salvadoraanse volk. Het gevolg was echter dat de campus op 26 juni 1980 werd bezet. Rector Ulloa werd op 20 oktober vermoord. Na hem ondergingen nog vele studenten en medewerkers hetzelfde lot. José Duarte voerde het bevel tijdens de gewelddadige bezetting.

Tijdens de bezettingsperiode weken veel studenten en medewerkers uit naar andere gebouwen in de stad. Het aantal studenten daalde in enkele maanden van 35.000 tot 19.000. De nieuwe rector, Miguel Angel Parada, riskeerde in 1983 zijn eigen leven door steun te gaan vragen bij andere universiteiten in Europa. Duarte was inmiddels met Amerikaanse steun formeel gekozen tot president van El Salvador. Met de ogen van het westen gericht op de situatie van zijn universiteit hoopte Parada Duarte tot teruggave van de campus te dwingen. Die teruggave kwam er ook in 1984. De tol die de bezetting geëist had bestond uit 22 doden en een schade van miljoenen. Van de 35 gebouwen die de campus telde was er na de bezetting nog maar één intact, maar daarvan was alleen nog maar de fundering gelegd. Verder was alles verdwenen: de elektriciteit, het water, gas en de telefoonleidingen. Zelfs de toiletputten waren uit de gebouwen gesloopt. De bibliotheek was volkomen vernield, alleen de boeken die als toiletpapier dienst gedaan hadden waren nog aanwezig. Uit die tijd stamt het wrange grapje dat het Salvadoraanse leger het meest intelligente leger ter wereld moet zijn.

Het gebouw van AGEUS was ook afgebrand. AGEUS (Asociacion General Estudiantes Universitarios Salvadoreno) is de enige studenten vakorganisatie in het land, waar de meeste studenten lid van zijn. De UES is de laatste jaren nog met een ander probleem geconfronteerd. Met inzet van de regering zijn er particuliere universiteiten als paddestoelen uit de grond geschoten. Kleine privé-scholen die voor het grootste gedeelte van de Salvadoraanse bevolking onbetaalbaar zijn. Door deze instellingen wordt niet alleen de positie van de UES bedreigd, maar komt ook de kwaliteit van het onderwijs in gevaar. De minister van onderwijs verklaarde in 1984 echter dat de UES het centrale instituut voor hoger onderwijs in het land zou blijven en dat de regering daarvoor verantwoordelijk was. De minister wist op dat moment zelf niet eens hoeveel privé-universiteiten er in het land waren.

Net na de overdracht in 1984 bezocht een Nederlandse delegatie de campus. Eén van hen was Hans Adriaanse, toen voorzitter van de U-raad. Aan de hand van hun rapport besloot de Rijksuniversiteit Limburg een samenwerkingsverband aan te gaan met de UES. De officiële ondertekening vond in 1985 plaats. De Universiteitsraad reserveerde 100.000 gulden voor het project, maar tot op heden is er van enige samenwerking niets terechtgekomen. Vice-rector Barillas lacht hier vriendelijk om zonder de teleurstelling te kunnen camoufleren en spreekt de hoop uit dat de samenwerking na dit bezoek echte vormen zal aannemen.

Marc Bonten
Met dank aan Helga Saez Sheining, die als tolk fungeerde

Soldaten van het rebellerende Batallon Seloso keren terug van een succesvolle expeditie tegen het regeringleger. (foto AFP)

faculteitssecretarissen nemen als directeur deconcentreerde taken over

"DAT JE EEN PISPAAL KUNT WORDEN IS OOK WEL HET AANTREKKELIJKE VAN DE DIRECTEURSFUNCTIE"

"Eigenlijk is er een oplossing bedacht voor een probleem dat er niet was", zegt Jan Vijge, personeelsconsulent van de dienst personele zaken. Hij doelt op de operatie die sinds 1 oktober deze universiteit organisatorisch op andere leest moet schoeien: de deconcentratie van het beheer, het overhevelen van bevoegdheden van diensten naar faculteiten. De eerste uitwerking daarvan betreft vooral zijn dienst.

"Het is meer een formele bevestiging van een praktijk die al lang bestond", meent René Verspeek, secretaris/directeur van de economische faculteit. "Er zijn wissels omgezet", beweert daarentegen dr. Karl Dittrich, lid van het college van bestuur.

Is de deconcentratie een revolutie in de machtsverhoudingen binnen de universiteit, zoals een enkele beleidsambtenaar het formuleert, of een lichte aanpassing van regels die wat bureaucratisch waren geworden; niet iets om over naar huis te schrijven? Een aantal betrokkenen aan het woord.

gelijk met het begin van de deconcentratie marcheerden op dondag 1 oktober vier nieuwe functionarissen de facultaire burelen binnen: de directeuren. Victor Rutts bij rechten, Marius Bassie bij gezondheidswetenschappen, Edward Steur bij geneeskunde, en René Verspeek bij economie. Niemand keek erg op van hun komst, want ze konden meteen weer achter hun eigen vertrouwde bureau van faculteitssecretaris plaatsnemen, zij nu op twee stoelen tegelijk. Het college van bestuur had tevoren verklaard de regerende faculteitssecretarissen niet 'zo maar' tot secretaris/directeur te willen benoemen, maar de uitkomst lijkt daar toch bevestigend op. Dittrich: "Het ging voor de hand dat we met de zittende secretarissen zouden doorgaan, maar een automatisme hebben we er niet van willen maken. Daarom hebben we wat gesprekken gevoerd met de kandidaten. Ze hebben geen brief hoeven schrijven, maar we hebben wel verteld dat het om een soort sollicitatie zou gaan. En voor mij lag het echt niet vast dat ze allemaal met een directeursbenoeming weg zouden wandelen". Niettemin is dat dus precies wat er gebeurd is, ondanks de gesprekjes die door een paar van de betrokkenen als uiterst onaangenaam worden omschreven. "Je kunt niet iemand zo maar van de baan om onaangekondigd een functioneringsgesprek te gaan voeren", verklaart Edward Steur, overigens de enige van het gezelschap die uittend directeur is. (Bij de medische faculteit zijn de functies van secretaris en directeur vanwege de omvang van het beheerswerk gedeeld: mr. Appie Luermans volgt Steur op als secretaris.)

Steur: "Ik wist wel zo'n beetje waar het over zou gaan, maar er zijn toch echt onaangename dingen gezegd bij die sessie. Daar ben ik heel boos over. Als je het dan op die manier wilt doen, doe het dan goed, en neem en voorbeeld aan de Universiteit van Amsterdam. Daar zijn alle secretarissen ontslagen. Die konden vervolgens een briefje schrijven voor de nieuwe functie in aanmerking te komen. Dan wordt het gewoon een sollicitatie." René Verspeek valt hem bij: "Het was een heel behaaglijke vertoning. Van alles er met de haren bijgeslept. Ik heb geen zin er en detail op

De ex-secretaris van de Faculteit der Geneeskunde, mr. Edward Steur, nu directeur. (foto Franco Gori)

in te gaan, maar ik vond het nou typisch een voorbeeld van iets waar deze instelling als geheel zwak in is: fatsoenlijk personeelsbeleid. Zo ga je dus niet met je mensen om." Het installatiefeestje in het Kruitshuis, waar de kersverse directeuren van Karl Dittrich een honkbalpetje op het hoofd gedrukt kregen met daarop in grote letters 'directeur', heeft de wat bittere herinnering nog niet kunnen verzachten. Maar Verspeek roert een teer punt aan. Het personeelsbeleid is tenslotte juist datgene waar het in deze eerste fase van de deconcentratie om draait. Werving, selectie en aanstelling van nieuw personeel valt voortaan onder de verantwoordelijkheid van de

beheerders, en bij de faculteiten zijn dat de directeuren. Dus ter zake. Wat was er mis?

Handtekening

René Verspeek: "Eigenlijk vooral dat er bureaucratische omwegen waren. Die zijn nu weggenomen. Kijk, vroeger zette ik wel vaak een handtekening, maar die betekende formeel niet zoveel. Een secretaris had nul komma nul bevoegdheden. Voor het stellen van een vacature zette ik mijn paraaf, het hoofd van PZ (personeelszaken) deed hetzelfde, en dan mocht Dittrich er als collegelid nog eens een krabbel onder plaatsen. Bij aanstellingen ging het

net zo. Dat is nu veranderd: mijn handtekening is de definitieve." Ook de directeur bij geneeskunde, Edward Steur, toont zich zeer tevreden dat de status van zijn handtekening nu niet meer door Jan en alleman betwist kan worden. Niet dat dat vaak gebeurde, maar toch. In de ogen van de faculteit waren beide secretarissen trouwens allang begiftigd met de macht die ze nu dan eindelijk formeel hebben gekregen. Steur kreeg een briefje van een medewerker met de tekst 'hartelijk gefeliciteerd met je benoeming tot wat je allang was', en ook Verspeek werd wel eens verantwoordelijk gesteld voor besluiten waarin hij officieel slechts adviseerde.

Klap in het gezicht

Duidelijkheid, dat lijkt dan ook het belangrijkste resultaat van de nieuwe verhoudingen. Eindelijk weten wie er verantwoordelijk is voor welke besluiten, daar ontbrak het volgens velen aan. Maar dat was niet het enige. Het wordt niet zo openlijk gezegd, maar ook inhoudelijke kritiek op het functioneren van de diensten deed de faculteiten verlangen naar een grotere zelfwerkzaamheid. En vanzelfsprekend zit er in het hele idee van deconcentratie nogal wat onuitgesproken kritiek op de diensten verborgen. Waarom

wel iets kwijt over de aanvankelijke tegenstand bij de personeelsconsulenten tegen de deconcentratie. Vijge: "Het punt was dat we niet goed begrepen waar het om ging, wat de bedoeling was van die deconcentratie. Er scheen een probleem te zijn in de instelling, er was schijnbaar bij PZ iets niet in orde, en deconcentratie zou daarvoor de oplossing betekenen. Dat zagen wij niet. Ja, wel dat er problemen bij PZ waren, maar die lagen vooral aan onderbemanning. Vergeet niet dat deze instelling van 100 naar 1200 personeelsleden is gegroeid, terwijl er al die tijd maar twee consulenten waren. Nu hebben we binnenkort eindelijk de beschikking over vier formatieplaatsen, voor zo'n 1700 medewerkers. Dat tekent de situatie."

Onafhankelijke consulent

"Ik denk dan ook dat die deconcentratie vooral werkt als manier om het college van bestuur te ontlasten. Dat moet weer kunnen besturen, in plaats van beheren. Maar als deconcentratie bedoeld is om de kritiek op de diensten te ondervangen, dan is er een oplossing bedacht voor een probleem dat er eigenlijk niet was. De kritiek op PZ zal hiermee dan ook niet uit de wereld zijn. Ik ben benieuwd hoe het loopt." Maar daarmee is de kous nog niet af. Dwars door de misverstanden en

zou je anders taken overhevelen? Zo althans vatten sommigen bij de dienst personele zaken (PZ) het op. Huub Ruyters, personeelsconsulent: "Zo gek is dat natuurlijk niet, dat de mensen hier het als een klap in hun gezicht beschouwden. Deden we het dan zo slecht, vroeg men zich af. Denken ze bij de faculteiten dat ze meer verstand van personeelswerk hebben? Dat soort vragen krijg je dan. Uiteraard was er weerstand. Nee, verzet wil ik het niet noemen."

Hoewel ook bij hem twijfel heerst "of het wel nut heeft dit allemaal nog eens op te halen" wil Jan Vijge, eveneens personeelsconsulent, nog

"valse starts" (Vijge) rond de deconcentratie speelt een serieus debat over de vraag hoe personeelswerk er eigenlijk uit moet zien. In essentie komt die neer op het strijdpunt: centraal of decentraal. Met andere woorden: moeten de consulenten rechtstreeks onder het college van bestuur ressorteren, om vanuit die relatief onafhankelijke positie met de faculteiten te werken? Zo was het tot nu toe. Of is het beter om de consulent bij de faculteit te plaatsen, direct onder de directeur, dicht bij de 'werkvloer'? Zo is de (gedeconcentreerde) situatie geworden. Marty Wanders, de derde ondervraagde personeelsconsulent in het rijtje, wijst erop dat de vraag

of centraal of decentraal personeelswerk beter is, in de vakliteratuur evenmin is opgelost. Ook was het niet zo dat alle consultants zich vastgebeten hadden in het centrale model; er zijn onderlinge verschillen in visie. Niettemin hebben de consultants zich behoorlijk druk gemaakt over dit element van de deconcentratie. Jan Vijge: "We accepteren het nu zoals het is. De discussie is passé. Ons probleem was of er in de toekomst nog wel voldoende ruimte zou blijven voor een onafhankelijke personeelsconsulent. Met een faculteitsdirecteur als werkbaas loop je snel de kans door de medewerkers als verlengstuk van het faculteitsbestuur gezien te worden. In geval van een conflict kan dat vervelend zijn."

"En er is meer. Door onze centrale positie waren wij bij uitstek geschikt over de grenzen van de faculteiten en diensten heen te kijken. Bepaalde personeelsproblemen moeten op instellingsniveau opgelost worden. Er zijn bijvoorbeeld wel eens moeilijke gevallen van mensen die ergens niet goed functioneren. Wij proberen die dan altijd als het even kan ergens anders binnen de instelling herplaatst te krijgen. Als het personeelswerk te zeer op faculteitsniveau komt te liggen kan dat wel eens in gevaar komen."

Maar goed, de voordelen van de nieuwe situatie zien we ook wel: je zit dicht bij de mensen zelf, er is meer contact."

Binding

Toch worden de consultants niet geheel weggerukt uit hun eigen dienst. Zij blijven PZ-mensen, die gedetacheerd worden bij de beheerseenheden, dus de faculteiten en groepen van diensten. Iemand als René Verspeek juicht deze constructie toe. "Personeelsconsultanten moeten die binding met hun dienst niet verliezen. Ze horen juist op de hoogte te blijven van ontwikkelingen in het personeelswerk, en dat kan alleen als ze daar regelmatig met hun collega's over kunnen praten. Bovendien, in een kleine instelling als de onze is het van belang dat regels enigszins uniform worden toegepast. Te grote afwijkingen kun je niet hebben, waarmee ik natuurlijk ook weer niet wil pleiten voor starheid."

"Ik denk dat het wel meevalt met die bedreiging van een goed personeelsbeleid als gevolg van gedecentraliseerde verhoudingen. Dat beleid was helemaal niet zo denderend. Neem nou de loopbaanontwikkeling; daar doen we hier helemaal niets aan."

Wat er nog tot stand is gebracht is vooral uit de faculteiten gekomen. Functioneringsgesprekken bijvoorbeeld. Bij deze faculteit houden we die elk half jaar. Dat was ons initiatief, niet dat van PZ. Nee, faculteiten hebben wel degelijk oog voor personeelsbeleid."

Frustreren

Ook directeur Edward Steur van de medische faculteit is er niet van overtuigd dat personele kwesties aan deze universiteit niet beter geregeld zouden kunnen worden. "Begrijp me goed, die personeelsconsultanten zijn allemaal goede vakmensen, het liep allemaal niet slecht. Maar nu stel ik me toch voor dat er wat meer puntjes op de i worden gezet. De organisatie van de behandeling van vacatures, om iets te noemen. Die kan beter." Steur toont een onbedwingbare neiging om het deconcentratieproces in brede penseelstreken te schilderen. "Centralisme werkt vervreemding in de hand", zegt hij. En: "De faculteiten zijn autonoom in onderzoek

en onderwijs, maar diensten konden dingen tegenhouden en daarmee die autonomie dus behoorlijk frustreren. De diensten werkten veel te veel met het gezicht naar het college van bestuur, in plaats van naar de faculteiten. Neem FZ, de dienst financiële zaken. Dat is natuurlijk gewoon een financiële administratieve dienst, althans, zo hoort het te zijn. Maar hier leek het er soms op of we met de financiële directie van de instelling te maken hadden. Dat kan niet. Wat er nu veranderd is, en begin volgend jaar nog gaat veranderen, is dat de vertegenwoordiger van het college van bestuur direct bij de faculteit zit. Dat ben ik dus. Voorheen vertegenwoordigden de diensten het college."

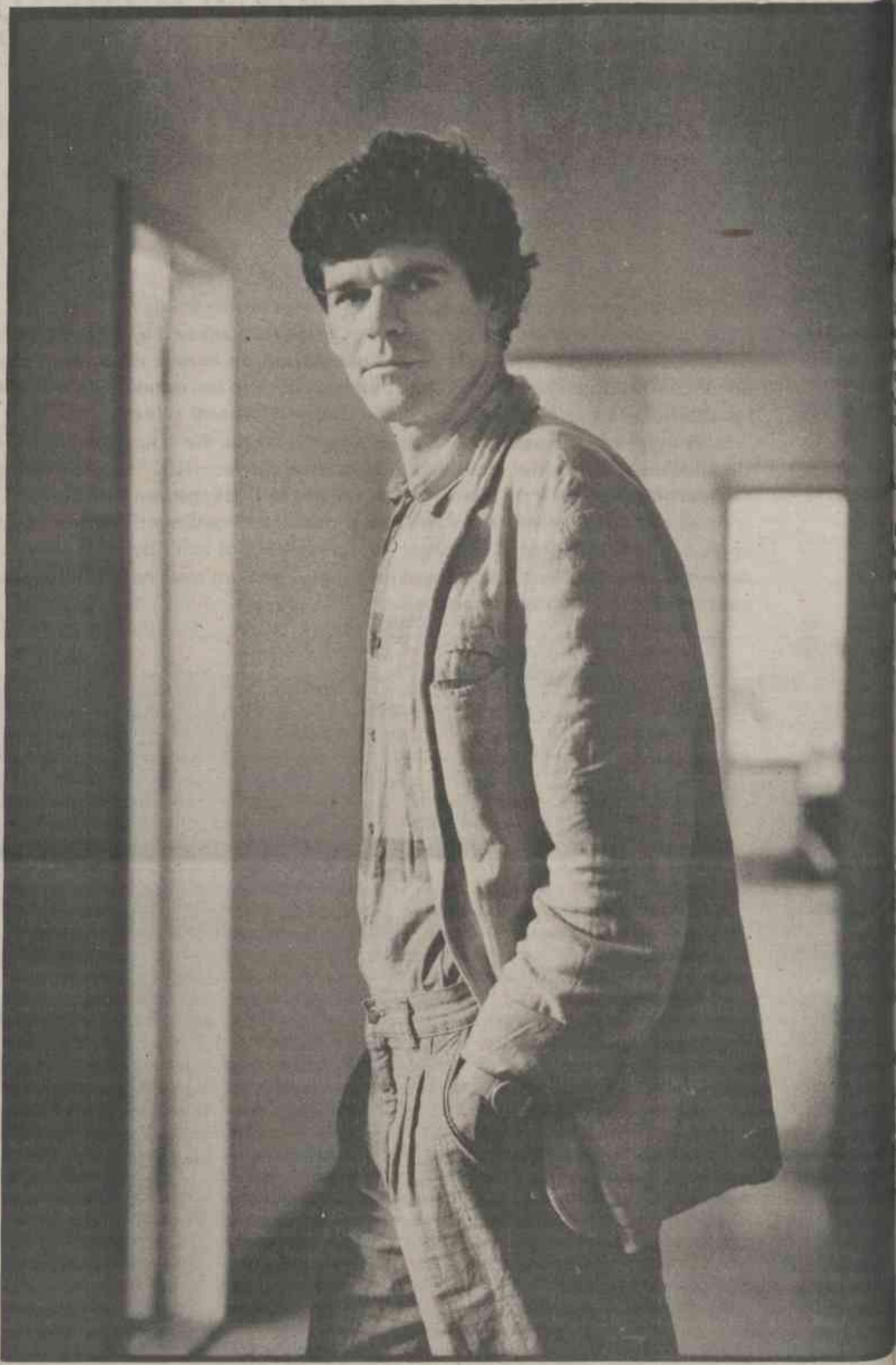
De opmerking van Steur over de vervreemdende werking van centralisme sloeg vooral op de manier waarop binnen de universiteit met geld, begrotingen en budgetten wordt omgesprongen. "Werd", binnenkort, want per 1 januari 1988 zal ook het financiële beheer voor een deel gedeconcentreerd worden. Steur lijkt nauwelijks te kunnen wachten. Bij hem geen flegmatieke kijk als bij Verspeek, die in de dagelijkse praktijk weinig veranderingen voorziet. Steur: "Tot nu toe was het zo dat er geen duidelijke relatie was tussen de besluitvorming en het concrete uitgeven van geld. Bij veel budgethouders ontbrak het zicht op de feitelijke financiële situatie. Dat wil ik veranderen. Ik vind namelijk dat je nu niet binen de faculteit alles moet gaan centraliseren. Het beheer moet zo dicht mogelijk bij onderzoek en onderwijs. Ik ben nu dan directeur van deze beheerseenheid, de medische faculteit, maar ik ga een stapje verder: ik maak aparte beheerseenheden. Het hoofdproject hart- en vaatziekten wordt bijvoorbeeld ondergebracht in een facultair onderzoeksinstituut. Daar is al een beheerder voor aangetrokken."

Poecha

Harrie de Bruijn, hoofd van FZ, moet het allemaal nog zien. Wat er ook gaat veranderen, erg belangrijk kan het niet zijn, anders had hij wel geweten hoe het in elkaar stak. Nu pakt hij de precieze 'richtlijnen en mandaatsconstructies' die door het college van bestuur zijn verspreid, er nog eens bij. "Wanneer zou dat moeten ingaan? Per 1 januari? Ach, er wordt zo'n poeha over gemaakt, over die deconcentratie van het financiële beheer. Over de exploitatie-uitgaven maakt men zich nog het drukste. Eigenlijk zie ik het probleem niet, want de hele zaak was al lang gedecentraliseerd. We hebben hier 350 budgetten, dat is heel veel, ook in vergelijking met andere grotere universiteiten. Elke budgethouder kan doen en laten wat hij wil, tot het op is natuurlijk. Er verandert nu iets in de procedures, en wat ik wel belangrijk vindt: de verantwoordelijkheden komen duidelijker te liggen. De directeurs worden verantwoordelijk voor de bewaking van de budgetten. Zij moeten dus overschrijdingen zien aankomen. Ik ben zeer benieuwd hoe dat gaat lopen."

"Die kritiek die er altijd op FZ wordt geuit is in negen van de tien gevallen onterecht. Als men zich elders niet aan de procedureregels houdt, als er nota's binnenkomen waar niemand iets vanaf weet, tja, wie zijn schuld is het dan als er niet zomaar door ons betaald wordt? Maar goed, de klant is koning, dus wij doen ons best hem ter wille te zijn. Binnenkort krijgen de budgethouders in plaats van de schriftelijke maandelijkse overzichten de mogelijkheid om de stand van zaken via de terminal in de gaten te houden. De budgetoverzichten zijn dan

Jan Vijge: "We accepteren het zoals het nu is. De discussie is passé". (foto Franco Gori)

online toegankelijk. Dat is uniek in Nederland, zelfs in de wereld. Nee, dat is geen overdrijving. Kijk, ik geef toe dat er weleens gaten vielen, soms wel van tien weken. Dat zal hiermee opgeheven zijn: alle actuele informatie op het scherm. En over een tijdje kan de budgethouder zelf zijn aanvragen rechtstreeks op de computer registreren. Meer kunnen we niet, daarmee zijn we echt uitgepoept."

Edward Steur ziet het nieuwe geautomatiseerde stelsel met belangstelling tegemoet, maar is niet zo onder de indruk: het Natuurkundig Laboratorium in Amsterdam heeft ook al zoiets. Dat vernam hij op de cursus die hij een paar weken terug ter voorbereiding op zijn nieuwe betrekking gevolgd heeft. Op een punt geeft hij De Bruijn wel gelijk: het belangrijkste is de duidelijke vaststelling van verantwoordelijkheden. Vroeger werden overschrijdingen van individuele budgethouders wel aan de faculteiten verweten, maar de regelingen om er

ook werkelijk wat aan te doen ontbraken.

Eerste stap

Alle betrokkenen benadrukken dat wat er nu aan deconcentratie maatregelen genomen is, slechts een eerste stap betekenen. De brochure van de dienst voorlichting, bedoeld om de universitaire medewerkers vertrouwd te maken met de regelingen, is niet voor niets zo dun. Collegelid Dittrich heeft het over het omzetten van wissels, vooralsnog hoofdzakelijk een psychologisch proces. Bij de installatie van de directeurs wees hij erop dat die nu eerst maar eens moeten laten zien of ze er wat van bakken. Dat kon nog wel eens een flinke klus worden, vooral voor die directeurs die tevens faculteitssecretaris zijn, dus allen behalve Steur. Twee bazen, het college van bestuur en het faculteitsbestuur; dat levert wellicht het al vaker gesignaleerde 'pettenprobleem' op. René Verspeek ziet dat

wel, maar hij maakt ook meteen duidelijk waar zijn eerste affiniteit ligt: bij de faculteit. Maar het gebeurt dat het college hem draagt dingen te doen in zijn draagfunctie, waar hij zelf of de faculteit weinig voor voelen. Verspeek: "Dan moet ik dat wel uitzoeken, en dat kan wel eens vervelend zijn. Ja, je loopt een behoorlijke kans om een pispaal te worden. Maar dat is ook het aantrekkelijke van deze functie".

Dienst Voorlichting

'Bulletin' wordt verzorgd door de dienst Voorlichting. Kopij inleveren bij de redacteur van deze rubriek, Frank Speet, kamer 304 (Jezuïetenklooster) op speciale kopijbladen (bij hem verkrijgbaar). Kopij dient UITERLIJK VOOR VRIJDAG 12 UUR ingeleverd te worden voor de Observant die de week daarop verschijnt. De dienst Voorlichting behoudt zich het recht voor berichten in te korten, te wijzigen of niet meteen op te nemen. Informatie: Frank Speet, tst. 319.

Universiteit

Algemeen

Inaugurale rede prof. van Engelshoven

Prof. dr. J. van Engelshoven, hoogleraar in de radiodiagnostiek, zal ter gelegenheid van de aanvaarding van zijn ambt, op vrijdag 23 oktober om 16.00 uur in de aula (J) de rede "Onderweg naar meer zekerheid" uitspreken.

Samenstelling faculteitsbestuur

Faculteitsbestuur van de Faculteit Economische Wetenschappen is voor het academisch jaar 1987/1988 als volgt samengesteld:

prof.dr. F. Palm, decaan, portefeuillehouder Planning en Begroting;
prof.dr. J. Muysken, vice-decaan, portefeuillehouder Onderwijs;
drs. P. Kunst, portefeuillehouder Onderzoek;
mw. V. Lonissen, NWP-zaken;
A. Huikeshoven, studentzaken.

Vergoeding dienstreizen

De eenmaalvergoeding voor dienstreizen in Nederland (Reisbesluit 1971) is door de Minister van Binnenlandse Zaken goedgekeurd. De vergoeding wordt per 1 november 1987 f 145,- (was f 147,-).

RL-AIO-overleg

Op maandag 26 oktober zal om 16.00 uur in kamer 0.089 van het Jezuïetenklooster weer een plenaire vergadering van het RL-AIO-overleg gehouden worden.

RL-Agenda

23-10 Inaugurale rede prof. dr. J. van Engelshoven, Aula (J), 16 uur, info: tel. 888257/269.

27-10 Conferentie "15 jaar economische crisis?" (J) zaal 0089, 13.30-21.30 uur, info: tel. 013-662047 of 080-512995.

28-10 PAOG: rationele diagnostiek voor huisarts, (R), 9-17 uur, info: tel. 435590.

29-10 PAOG: rationele diagnostiek voor huisarts, Stadsschouwburg Sittard, 17 uur, info: tel. 435590.

30-10 Inaugurale rede prof. dr. L. Soete, Aula (J), 16 uur, info: tel. 888257/269.

30-10 Start tentoonstelling "De verbeelding begrensd", (B), t/m 27-11, info: tel. 888257/269, tst. 219.

31-10 Congres "Stemmen horen en ermee kunnen omgaan", (Utrecht), info: tel. 882235.

03-11 Nationaal Congres Gezondheidszorg: van tweede naar eerste lijn. Jaarcongres Utrecht, 13.15-18 uur, info: tel. 020-268566.

Gesproken zal worden over de stand van zaken m.b.t. de activiteiten van het Landelijk AIO-overleg die gericht zijn op het beïnvloeden van de evaluatie van het AIO-stelsel in het Centraal Overleg Personeelszaken Wetenschappelijk Onderwijs (COPWO). Daarnaast staan de mogelijkheden om binnen de RL problemen en knelpunten m.b.t. het AIO-stelsel aan te pakken op de agenda.

Alle AIO's zijn van harte welkom.
Info: G. Wackers, tel. 888380.

Middeleeuwse wijsbegeerte

Volgende maand vinden er vier lezingen over Middeleeuwse Wijsbegeerte plaats (11, 19, 26 november en 2 december om 20.00 uur in de Aula). Informatie bij bureau Studium Generale, tel. 887777, tst. 219.

Ter inleiding op deze lezingencyclus worden in Tafelstraat 13 twee gespreksavonden gehouden o.l.v. Pieter Mostert (vakgroep Wijsbegeerte-FdAW). Aan de hand van enkele teksten van Middeleeuwse denkers worden de belangrijkste thema's van die tijd en hun actualiteit voor nu besproken. Belangstellenden zijn van harte welkom op 29 oktober en 5 november om 20.00 uur. Inlichtingen en aanmelding bij Geert van der Bom, tel. 215651.

Studium Generale zoekt studentlid

De commissie Studium Generale heeft tot taak de programma's, de begroting, het jaarverslag en beleidsnota's van het Studium Generale vast te stellen. In deze commissie bestaat een vacature voor een student-lid namens de RL.

Het lidmaatschap van de commissie geldt voor een periode van twee jaar, met de mogelijkheid tot herbenoeming. Gezien de huidige samenstelling van de commissie worden vooral vrouwelijke studenten verzocht te solliciteren. Voor aanmelding en informatie: secretariaat van de cie-SG: Oud Gouvernement, kamer 1.226, tel. 887777, tst. 366 of 219.

04-11 t/m 07-11 Congres "Inleiding in verplegingswetenschappelijk onderzoek", Kasteel Elsloo, info: mw. F. Hein, tel. 887777.

06-11 Voorlichtingsdag Faculteit der Geneeskunde (R) en Faculteit der Gezondheidswetenschappen (J), info: tel. 888324/313.

07-11 Voorlichtingsdag Faculteit der Geneeskunde (R) en Faculteit der Gezondheidswetenschappen (J), info: tel. 888324/313.

12-11 Promotie A. Crijnen en H. Kraan, Aula (J), 16 uur, info: tel. 888257/269.

13-11 Voorlichtingsdag Faculteit der Rechtsgeleerdheid, (Ni), info: tel. 888324/313.

14-11 Voorlichtingsdag Faculteit der Rechtsgeleerdheid (Ni) en Faculteit der Economische Wetenschappen (j), info: tel. 888324/313.

20-11 Promotie G. Peters, Aula (J), 14 uur, info: tel. 888257/269.

20-11 Promotie E. Wouters, Aula (J), 16 uur, info: tel. 888257/269.

NSEM fractiesoverleg

Het fractiesoverleg van alle studenten uit alle raden op 28 oktober zal zich bezighouden met de kwaliteit van het onderwijs. Studenten zijn de eersten die kwaliteitsgebreken aan den lijve ondervinden. Op welke manier zouden de student-oordelen het meest effectief gehoord en gebruikt kunnen worden.

Het overleg vindt plaats in de Rechtstreekkamer, Nieuwenhof. Alle geïnteresseerden, met name leden van de onderwijscommissies, zijn van harte welkom.
Info: Ronald of Eric: tel. 211695.

Amerikaanse fellowships

Onlangs werden twee fellowships voor eenjarig verblijf in de VS (academisch jaar 1988/89) aangekondigd door de NACEE (Netherlands America Commission for Educational Exchange). Het gaat hier om:

- Grotius Visiting Fellowship. Voorwaarden: Nederlandse nationaliteit; leeftijd max. 50 jaar; gepromoveerd in een der sociale wetenschappen; naast het promotie-onderzoek minstens een substantieel onderzoeksproject voltooid;
- American Studies Fellowship. Voorwaarden: Nederlandse nationaliteit; leeftijd max. 45 jaar; huidige activiteiten (m.n. onderwijs) moeten een duidelijk raakvlak met de VS vertonen; het te entameren onderzoek heeft, vanuit de disciplines van de applicant, een aspect van de geschiedenis of cultuur van de VS tot onderwerp.

Uiterlijke indieningsdatum voor aanvragen: 15 november 1987.

Info: NACEE, Nieuwe Spiegelstraat 26, Amsterdam, tel. 020-242435 of bureau Buitenland, kamer 323 (J).

Agenda Circumflex

Elke maandagavond video om 20.00 en 22.30 uur, f 1,50 voor leden, f 2,50 voor niet-leden.

26-10 Tootsie
2-11 Halloween III
9-11 Flodder.

27-10 Speletocht o.l.v. ervaren speleologen; opgeven op het CF-pand, Bernardusstraat 12, tel. 251088.

28-10 Optreden van dichter-performer Willem Woelwater, aanvang 21.30 uur, kosten f 1,-.

31-10 en 1-11 Na-introductie voor iedereen die de intro gemist heeft.

Elke dinsdag, woensdag en donderdagavond vanaf 19.00 uur mensa, kosten f 4,- voor leden, f 5,- voor niet-leden; opgeven voor 16.00 uur.

Elke donderdag, vrijdag en zaterdagavond disco in de swingkelder.

Agenda Tafelstraat 13

Zondag 25-10 10.45 uur: viering in de Celbroederskapel, Brusselsestraat 38 (tuin in, links aanhouden). Thema: "verhalen tegen de goden" opnieuw uit Daniël. Voorganger: Pim Ligvoet, M.m.v. koor.
Maandag 26-10 19.30 uur: Lijfwerk 20.00 uur: Leerhuisgroep, inleiding in de joodse traditie.

Woensdag 28-10 20.00 uur: Filosofiegroep "Mensbeelden".
Donderdag 29-10 20.00 uur: Open avond over psycho-analyse. Deze avond begint met kijken naar een videocband, die laat zien wat psycho-analyse is, waarna er een gesprek plaats vindt met Paul Wijts, analyticus bij het RIAGG Maastricht.

Basisgezondheidszorg in Mali

CVOS en Sta-op organiseren op 29 oktober een lezing over de basisgezondheidszorg in Mali door Bert Hanekamp. Deze lezing is een onderdeel van de cyclus "Gezondheidsontwikkeling". Hanekamp heeft zelf enkele jaren in Mali gewerkt en zal zijn ervaringen illustreren met een diaserie. Er is ook gelegenheid tot discussie.

De lezing begint om 20.00 uur en vindt plaats in de filmzaal van de RL.
Inlichtingen: C. Ketelaars, tel. 616432.

Info-avond Gered Gereedschap

Op woensdag 18 november vindt er in het gebouw van het CVOS, Cortenstraat 4, een informatie-avond plaats over de activiteiten van de Stichting Gered Gereedschap in Maastricht. Deze stichting wil d.m.v. het inzamelen, opknappen en verzenden van gereedschap naar ontwikkelingslanden bevorderen dat mensen daar in hun eigen onderhoud kunnen voorzien. Iedereen is van harte welkom op de informatie-avond. Ook is het mogelijk om gereedschap af te geven bij de Emmaus-winkel in de Brusselsestraat.
Informatie: tel. 255081.

COC-activiteiten

Er is een wijziging gekomen in de openingstijden van het Café Rosé.
Café Rosé: elke donderdagavond vanaf 20.00 uur.
Café Rosé Special: elke vierde dinsdag vanaf 20.00 uur.
Café Rosé Special 27-10: film "El Morretto". De voorstelling begint om 20.30 uur. Café Rosé is open vanaf 20.00 uur.
Entreprijs: leden f 2,50 (denk aan lidmaatschapskaart), niet-leden f 5,-.
31-10: Pink Party in de Dominicanerkerk.

Onderwijs

Leergang buitenlandse betrekkingen

De NUFFIC en het Nederlands Instituut voor Buitenlandse Betrekkingen Clingendael organiseren een Leergang Buitenlandse Betrekkingen in twee dagcursussen in 1988.
Sluitingsdatum aanmeldingen: 1 december 1987.
Informatiefolder of inschrijfformulier verkrijgbaar bij Instituut Clingendael, afd. Onderwijs, Clingendael 7, 2597 VH Den Haag, tel. 070-245384.

Cursus Medische Antropologie

De inter-universitaire cursus Medische Antropologie zal van half januari tot half april 1988 aan de Universiteit van Amsterdam gegeven worden. Een gedetailleerd programma is vanaf 25-11 op schriftelijk verzoek verkrijgbaar bij S. van der Geest, O.Z. Achterburgwal 185, 1012 DK Amsterdam. De cursus staat open voor studenten uit alle faculteiten. Op dinsdag 15 december wordt er om 11.00 uur een informatie-college over de cursus gegeven in zaal C 017 van het Oudemanhuispoort-complex.

Cursus

Het Instituut voor Culturele Antropologie en Sociologie der niet-westerse Volken organiseert weer een interuniversitaire cursus "Medische Sociologie/An-

tropologie en Organisatie Gezondheidszorg in Ontwikkelingslanden". De colleges worden gegeven van 15 december tot 3 mei elke dinsdagmiddag van 14.00 tot 17.00 uur. Wanneer men van plan is aan de cursus deel te nemen, kan men naar het besprekingscollege komen op 15 december van 14.00-15.00 uur, in kamer 1002, Stationsplein 10, Leiden.
Informatie: tel. 071-273460.

Vacatures

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van het vacaturnummer op brief en envelop binnen 10 dagen richten aan de dienst Personele Zaken.
Interne vacatures gelden alleen voor medewerkers in dienst van de RL of AZM.

Vanaf 1 november gaat het Rekencentrum van de RL vorm en inhoud geven aan een vernieuwde opzet. Bij de afdeling Systemen en Productie van de dienst heeft men 2 en bij de afdeling Gebruikersondersteuning 1 vacature.

Interne vacature 078

APPARATUURBEHEERDER (M/V) werktijdscfactor 0,5 fte.

Taak:
- dagelijks beheer van centrale apparatuur, netwerkvoorzieningen en de centrale apparatuur voor zover vertrouwd aan het rekencentrum;
- afhandeling van storingen;
- contacten met de onderhoudsleveranciers;
- assistentie bij de planning en installatie van nieuwe voorzieningen.
Vereist:
- MTS-electrotechniek of gelijkwaardige opleiding;
- zelfstandig kunnen werken in een dienstverlenende organisatie.
Salariëring: afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring maximaal f 3601,- bruto per maand op full-time basis.
Het betreft hier een tijdelijke aanstelling tot 1 januari 1990.
Deze functie kan gecombineerd worden met de eveneens vacante deeltijd functie van operateur.

Interne vacature 079

OPERATEUR (M/V) werktijdscfactor 0,5 fte.

Taak:
- verzorgen van de dagelijkse operationele aspecten van de centraal opgestelde computervoorzieningen;
- toezien op het functioneren van deze voorzieningen en het signaleren, opsporen en zo mogelijk opheffen van storingen;
- bedienen van de randapparatuur en toezien op voorraadbewaking van de daarvoor benodigde goederen;
- uitvoeren van standaardprocedures voor de verwerking van jobs en voor de beveiliging van de systemen;
- rapporteren over het gedrag van de systemen.
Vereist:
- kennis op HAVO-VWO niveau;
- kennis van het automatiseringsgebeuren;
- goede leesvaardigheid in de Engelse taal;
- bereidheid om op vastgestelde tijden volgens een rooster tussen 8.00 en 20.00 uur te werken.
Salariëring: afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring maximaal f 3601,- bruto per maand op full-time basis.
Deze functie kan gecombineerd worden met de eveneens vacante functie van apparatuurbeheerder.

OLIVETTI DOORBREEKT DE BEURS BARRIÈRE!

De tijd dat de portemonnee nog een barrière vormde bij de aanschaf van een professionele PC is nu definitief voorbij. Want de Primavera 24 verlegt echt alle grenzen. Een Olivetti PC uit de top van het assortiment nu voor een absolute bodemprijs, inclusief MS-DOS 3.2, GW/BASIC software en dubbele disk drive. Maar om zo'n Primavera op je bureau te krijgen zul je eerst zelf nog even een snelheidsrecord moeten breken. Want het aanbod is beperkt en maar zeer tijdelijk.

fl 3.100
(incl. B.T.W.)

EEN PAAR HARDE FEITEN

- Intel 8086 processor, 8 MHz kloksnelheid
- MS/DOS besturing
- 640 Kb RAM intern geheugen
- twee 360 Kb floppy-disk stations
- 7 vrije uitbreidings-slots
- trillingsvrij, monochroom beeldscherm met hoge resolutie (640 x 400 pixels)
- standaard seriële en parallelle poorten voor aansluiten van randapparatuur
- plaats voor 8087 numerieke co-processor
- te gebruiken als stand-alone PC, in lokaal netwerk (LAN) of als intelligent werkstation aan het mainframe
- standaard toetsenbord
- Olivetti vormgeving, kwaliteit en service
- opties o.a.: grafische uitbreidingskaarten, 20 Mb Hard Disk Unit, muis.

olivetti

MEER INFORMATIE BIJ WOLTING COMPUTERS TE HEERLEN. (045) 456936.

Interne vacature 080

HOOFD GEBRUIKERSONDERSTEUNING (M/V)

De afdeling Gebruikersondersteuning, welke excl. het hoofd bestaat uit 5 formatieplaatsen, zal zich gaan bezighouden met:

- de ontwikkeling e.q. aansluiting van nieuwe diensten voor onderzoek en onderwijs;
- de verzorging van voorlichting en advisering op het gebied van computerdienstverlening.

Taken: leiding geven aan de afdeling gebruikersondersteuning;

de directeur adviseren inzake de inrichting en de permanente aanpassing van het dienstverleningspakket van het Rekencentrum;

prioriteiten stellen en taken toewijzen aan de (senior-)adviseurs van de afdeling;

onderzoek doen naar nieuwe mogelijkheden voor dienstverlening;

zorgdragen voor een permanente en adequate bemensing van de Hulp en Inlichtingen balie;

verantwoordelijk voor de totstandkoming van gebruikershandleidingen, brochures, e.d.;

verantwoordelijk voor de eindredactie van het mededelingenblad van het Rekencentrum;

toezien op een correct inhoudelijk beheer van de softwarepakketten die het Rekencentrum ter beschikking stelt van de gebruikers;

contacten verzorgen met de faculteiten, vakgroepen en diensten op het gebied van computerdiensten;

verantwoordelijk voor het onderzoek naar gebruikersbehoeften.

Vereist:

- academisch werk- en denkniveau;
- leidinggevende kwaliteiten;
- ervaring in een vergelijkbare functie;
- goede contactuele eigenschappen, initiatief, doorzettingsvermogen en uitdrukkingsvaardigheid.

Salariëring: maximaal schaal 12.

Inlichtingen over vacature 078 en 079: J. Ruyl, tel. 888509/511, R. van Sebillé, tel. 888529 of mw. P. Lemeer, tel. 888522.

Inlichtingen over vacature 080: C. Limonard, tel. 888513.

Congressen

15 jaar economische crisis?

Op 27 november organiseert de Vereniging voor Politieke Economie (VVPE) haar najaarsconferentie aan de RL. Deze conferentie heeft als thema "15 jaar economische crisis(?)". Centraal staat de vraag of er nog sprake is van een economische crisis en of het gangbare begrip "crisis", met al haar politieke en maatschappelijke implicaties, binnen de politieke economie niet al te onproblematisch en vanzelfsprekend wordt gehanteerd.

Hierover worden drie inleidingen gehouden tijdens de conferentie, die van 13.30 tot 21.30 uur gehouden wordt. Plaats: Jezuitenklooster RL. Deelname aan de conferentie is gratis, zowel voor leden als voor niet-leden.

Voor inlichtingen: prof.dr. J. Glombowski, tel. 013-662047 of drs. S. Stoop, tel. 080-512995/013-432887.

Symposium over voeding van de jeugd

De Stichting Voeding Nederland, de Nederlandse Vereniging van Diëtisten en de Nederlandse Vereniging voor Voedingsleer en Levensmiddelentechnologie organiseren op 25 november een symposium met als titel "Voeding van de schoolgaande jeugd nu, een risico voor later?".

Tot de doelgroepen behoren o.a. artsen, GVO-consulenten, voedingsdeskundigen.

Het symposium vindt plaats in het Beatrixgebouw, Jaarbeursplein, Utrecht. Aanmelding is mogelijk tot 5 november. Informatie: mw. L. Meulenbroek, tel. 05908-16043.

Dienst Voorlichting

Symposium over sportgeneeskunde

De Medische Faculteit der Leidse Studenten organiseert op vrijdag 6 november een symposium met als titel "Sport, beweging in de geneeskunde". Reflex wil bij voldoende belangstelling een busreis naar Leiden organiseren. Voor inschrijving of opgave: Emile Janssen, tel. 04490-15512.

Congres Van Vonk tot Vlam

De Vereniging het Nederlands Natuur- en Geneeskundig Congres organiseert een congres onder de titel "Van Vonk tot Vlam" over de ontwikkeling van het natuurwetenschappelijk, geneeskundig en technisch onderzoek in Nederland gedurende de laatste 100 jaar en de vooruitzichten voor de toekomst. Het congres wordt gehouden op 14 november in de Koningszaal, Artis, Amsterdam. Kosten f 35,- incl. lunch. Informatie of opgave: dr. Ph. Hageman, tel. 020-5122531 of dr. A. Bianchi, tel. 03200-73247.

Symposium over techniek voor vrouwen

Op de TU-Delft wordt op maandag 2 november een symposium gehouden over "Techniek, een uitdaging voor vrouwen". Centraal staat de vraag wat er moet veranderen om meisjes, als ze eenmaal voor een technische studie gekozen hebben deze ook af te laten maken.

De toegang tot het symposium is gratis. Voor aanmelding en informatie: tel. 015-785235.

Sport

Tenniscursus

Op maandag 9 november en woensdag 11 november start de nieuwe tenniscursus in tenniscentrum Dousberg.

Op maandag en woensdag zijn telkens 3 cursusgroepen met elk plaats voor 8 personen. De niveau's zijn als volgt verdeeld: maandag 17-18 uur beginners, 18-19 uur beginners, 19-20 uur gevorderden. Op woensdag 17-18 uur gevorderden, 18-19 uur gevorderden, 19-20 uur beginners. Gekoppeld aan het lesuur dat men kiest, is het oefenuur: de

dag erna, dezelfde tijd. Deze niveau-indeling wordt gehandhaafd tijdens de nog te starten cursussen in januari en maart 1988. Kosten: f 60,- voor 8 lessen + 8 oefenuren. Inschrijven bij bureau LV&S onder gelijktijdige betaling.

Tennistoernooi RL outdoor

Op zaterdag 3 oktober heeft het jaarlijks RL-tennistoernooi Outdoor plaatsgevonden. De uitslag is als volgt:

- heren dubbel gevorderden: 1. M. Wieland/G. Wieland, 2. E. Balg/M. Deij, 3. P. Swets/M. Schattel, 4. M. Damoiseaux/M. Gremmen, 5. R. Hoofs/M. Pont, 6. R. Rombouts/J. Petit, 7. G. Foppen/H. Bemer, 8. P. v.d. Meer/R. Zondag.

- gemengd dubbel gevorderden: 1. R. Dallinga/C. Fröberg, 2. E. Klatt/K. Sneek, 3. S. v. Hoof/P. de Vet, 4. E. Ballieux/E. v.d. Mortel.

- heren dubbel beginners: 1. Prometheus II, 2. Prometheus I, 3. J. Kuckelkorn/H. Lövenich.

Yogacursus beginners

30 november start de nieuwe Yogacursus. Deze cursus wordt gehouden op de woensdagavonden van 18.00-19.00 uur in zaal Vijverdal.

Kosten: f 40,- voor 10 lessen van 1 uur. Informatie/opgave: bureau LV&S.

Maassac-agenda

24 en 25 oktober: ledenweekend Berdorf.

7 en 8 november: ledenweekend Freyr.

18 november: Maassac-café. Training: iedere dinsdag van 17.30-18.30 uur o.l.v. Hans Lanter in sportzaal Vijverdal.

Opgave en info over de Maastrichtse Studenten Alpen Club: Paul Dobbelaar, tel. 217170.

BRUGGEMANN ASSURANTIEN

SPECIALAAL AUTOVERZEKERINGSTARIEF VOOR WERKNEMERS VAN DE R.L. EN HET ACADEMISCH ZIEKENHUIS

Wij hebben een goede verzekeringsmaatschappij bereid gevonden een EXTRA korting af te geven voor werknemers van de R.L. en het academisch ziekenhuis, t.b.v. hun autoverzekering. Vul nog vandaag benedenstaande antwoordcoupon in en u wordt spoedig vrijblijvend geïnformeerd over het te behalen voordeel.

Naam: ..... geb.dat.: .....

Adres: .....

Postcode/woonplaats: .....

Beroep: .....

Telefoon: .....

Merk auto: ..... Type: ..... Bwjr.: .....

Gewicht: ..... cataloguswaarde: .....

Aantal km per jaar: .Behaalde aantal schadevrije jaren: .....

Huidige no-claim: .....% huidige premie: .....

Gewenste dekking: .....

Bovenstaande antwoordkaartje opsturen naar:
Bruggemann Assurantiën,
Antwoordnummer 4517, 6200 WC Maastricht.
Een vrijblijvende offerte wordt u dan spoedig toegezonden.

Bedrijvencentrum Maastricht,
Meerssenerweg Kast. Holtmeulenstraat 9 (A-12)
6222 AV Maastricht, tel. 043-686621.

boeken
in heel linnen
in leer
met goudopdruk
in perkament

maar ook stencils,
proefschriften, e.d.

handboekbinderij
arno lipsch

hunnenvweg 41
6224 jp maastricht
tel 043-625889
als u vakwerk op prijs stelt

Boekhandel Leiter-Nypels

DE MAASTRICHTSE UNIVERSITEITS-BOEKHANDEL

Wolfstraat 12
6211 GN Maastricht

tel. (043) 252666*
telex 56173 leiny nl.

Geneeskunde

Algemeen

Student-adviseur gezocht

Voor het Faculteitsbestuur van de medische faculteit wordt een student-adviseur gezocht.

Taken:

- het volgen van de wekelijkse bestuursvergaderingen;
- deelnemen aan de wekelijkse voorbereidingsvergadering met de gehele studentenfractie;
- bijwonen van de 3-wekelijkse raadsvergadering.

De studentengeleding zoekt iemand die de bestuursstukken kritisch leest, enig inzicht heeft in de organisatiestructuur van de universiteit en de medische faculteit en enigszins op de hoogte is van de belangrijkste onderwerpen die op dit moment spelen, zoals b.v. de Rode Draad.

De functie van student-adviseur FB wordt beloond met een 0,2 aanstelling student-assistent (ca. f 400,-). Informatie: Chris Boek, tel. 215365 of Eric van Rijswijk, tel. 211695.

Symposium sportgeneeskunde

Informatie over een symposium met als titel "Sport, beweging in de geneeskunde" is te vinden onder de rubriek "UNIVERSITEIT-CONGRESSEN"

Koberaad-avond

Op vrijdag 30 oktober om 20.30 uur is er in de Kokokroeg weer een Koberaad-avond. Men start met een vergadergedeelte waarin zaken aan de orde zullen komen als:

- vaccinatie voor co-assistenten;
- hoe krijgt men de stages binnen de verschillende ziekenhuizen op een lijn.

In aansluiting hierop wil men de nieuwe co's de kans geven hun ervaringen te vertellen en eventuele vragen of problemen te spuien.
Informatie: Liesbeth Derikx, tel. 253004.

Student planningsgroep gevraagd

Voor het propaedeutisch blok "Orderingsprincipes van het Gezondheidszorgsysteem" nr. 1.5 zoekt de planningsgroep een studentlid om de inbreng vanuit de gebruikers te verzorgen. De voorkeur gaat uit naar een tweedejaars student BB of VW.

Inlichtingen en opgave bij de coördinator Frits Harmsze, Nevenhuis, tel. 254550, tst. 36.

Symposium sportgeneeskunde

Informatie over een symposium met als titel "Sport, beweging in de geneeskunde" is te vinden onder de rubriek "UNIVERSITEIT-CONGRESSEN"

Boekhandel

DE TRIBUNE

Kapoenstraat 8

6211 KW Maastricht

Telefoon (043) 251978

literatuur
en politiek

de" is te vinden onder de rubriek "UNIVERSITEIT-CONGRESSEN"

Gezondheids- wetenschappen

Onderwijs

Statistiek voor eerstejaars

In afwijking van eerder gemaakte afspraken is men nu genooddacht om i.v.m. de voorlichtingsdagen Bijeenkomst 3 voor eerstejaars (6 november) te laten vervallen. Het werk dient wel op de gebruikelijke tijd (uiterlijk 23 november) ingeleverd te worden. De eisen voor een voldoende voor deze bijeenkomst zullen echter verlaagd worden.

Colleges introductie Gezondheidsrecht

3e en 4e jaars studenten Beleid en Beheer hebben lacunes gesignaleerd in de introductie in het Gezondheidsrecht. Op verzoek van de curriculumplanningsgroep worden daarom twee colleges gegeven:

- 9 november 11.00-13.00 uur, Aula, Grondslagen Gezondheidsrecht, mw. H. Roscam Abbing;
- 16 november 11.00-13.00 uur, Aula, Rechten van patiënten, F. van Wijmen.

Deze colleges zijn ook toegankelijk voor studenten die op dat moment het blok 4.2 Rechten van patiënten volgen van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid. Ook andere belangstellenden zijn welkom.

Vacature studentleden GVO

Voor het GVO-blok 3.6.2 "Filosofische aspecten van GVO" worden twee studenten gezocht als lid van de planningsgroep. Belangstellenden kunnen zich aanmelden bij de blokcoördinator Henk ten Have, vakgroep Gezondheidsethiek en Wijsbegeerte, Elisabethhuis, kamer 108, tel. 888380/382.

Vacature studentleden

Voor het propaedeutisch blok 1.4 (Gezondheidsrisico's en gezondheidszorg) zoekt de planningsgroep op korte termijn twee student-leden, bij voorkeur 1 eerstejaars en 1 tweedejaars. Aanmelden bij de blokcoördinator, Martien van Dongen, vakgroep Epidemiologie, kamer 2008, tel. 887777, tst. 346.

Keuze-onderwijs of stage

In het kader van keuze-onderwijs of stage bestaat de mogelijkheid gegevens van een WHO-onderzoek onder schoolkinderen te analyseren. Onderzocht zijn ondermeer roken, drinken, lichamelijke activiteit en psychisch welbevinden. Het werk bestaat uit verwerken van gegevens, analyse en rapportage. Begeleider is Hans Adriaanse, GVO.

Inlichtingen: Jan van Reek, Medische Sociologie, tel. 888608.

Leuk leerzaam Leuven

Op vrijdag 13 november organiseert Agora een excursie naar de universiteitsstad Leuven in België.

Dienst Voorlichting

Programma: 8.30 uur: vertrek bus vanaf Jezuitenklooster.

10.00 uur: welkomstwoord en inleidend praatje over het Centrum voor Ziekenhuiswetenschap.

Daarna vertellen een aantal professoren over de Belgische gezondheidszorg.

Na de lunch: video en rondleiding door het Academisch Ziekenhuis Leuven.

15.00 tot 20.00 uur: opvang door Leuvense studenten.

21.00 uur: aankomst in Maastricht.

Kosten: leden f 10,-, niet-leden f 12,50.

De inschrijving (vol is vol) vindt plaats op 3, 4 en 5 november tussen 12.00 en 13.30 uur in de Agora-kamer.

Rechtsgeleerdheid

Algemeen

Actualiteiten van Rechtstreeks

De werkgroep "Actualiteiten" van Rechtstreeks organiseert haar eerste activiteit. Op donderdag 5 november zal spreken: C. Adriaansens over: "De stand van zaken rond de parlementaire bouwenquête".

Tijd: 15.00 uur. Plaats: practicum A, Nieuwenhof.

Iedereen is van harte welkom.

Onderwijs

Bloktoetsen

Vrijdag 23 oktober: bloktoetsen. Zie borden Nieuwenhof.

Arrondissement Nieuwenhof

Dinsdag 27 oktober om 10.00 uur is er in de collegezaal Arrondissement Nieuwenhof.

Vragenuur blok Bedrijf

Dinsdag 27 oktober 11.00 uur in de collegezaal Nieuwenhof: vragenuur blok Bedrijf.

Arrondissement Nieuwenhof

Dinsdag 3 november om 10.00 uur in de collegezaal: Arrondissement Nieuwenhof.

Vragenuur

Dinsdag 3 november 11.00 uur Collegezaal: vragenuur blok Bedrijf.

Afhalen blokboeken en roosters

Blokboeken en roosters kunnen m.i.v. heden worden afgehaald tijdens de balie-uren m.u.v. de roosters van jaar 1 die na afloop van de toets op 23 oktober uitgereikt zullen worden.

Lezing

Dinsdag 27 oktober 15.00 uur collegezaal Nieuwenhof: in het kader van blok 1.2 (Regelgeving) zal R. de Winter een lezing geven t.w. Blok Overheid Inleiding.

Lezing Rondon 1848

Op dinsdag 3 november om 15.00 uur vindt er in de collegezaal Nieuwenhof een lezing plaats in het kader van blok 1.2 door J. de Jong met als onderwerp "Rondon 1848".

Economie

Algemeen

Samenstelling faculteitsbestuur

Voor de samenstelling van het faculteitsbestuur zie onder de rubriek "UNIVERSITEIT-ALGEMEEN".

Onderzoek

Vacatures Wetenschapswinkelonderzoek

Bij de Wetenschapswinkel zijn drie vragen binnengekomen die als onderzoeks-

stage kunnen gelden. Hieronder een korte beschrijving van de projecten.

1. Bij het Limburgs Symfonie Orkest constateert men een afname van publieke belangstelling voor hun uitvoeringen. Een inventariserend onderzoek kan van de volgende vragen uitgaan:

- is de afname in belangstelling regionaal verschijnsel, of is het sprake van een landelijke tendens?
- wat valt te zeggen over de huidige muzikale interesse?
- hoe staat het met de voorlichting en bekendheid van het LSO?

2. De Stichting Jeugd-Vakantie wenst een doelgroepenonderzoek te laten uitvoeren. Welke kinderen doen mee, sluit het geboden programma aan bij de wensen van kinderen in deze tijd?

3. Een gehandicapte wil een klein winkel oprichten, waar gehandicapten makkelijk terecht kunnen. Praktijk leert dat lichamelijke gehandicapten vaak problemen hebben met het kopen van kleding. De winkel leidt of er voor een dergelijk initiatief voldoende belangstelling bestaat voor gehandicapten en direct-betrokkenen.

Voor deze projecten zoekt men contact met studenten Bedrijfseconomie, als afstudeerrichting Marketing. Voor inlichtingen: Hans Kasper, tel. 888844, of de Wetenschapswinkel, tel. 888283.

Le Vigneron
Bistrot à Vin

Havenstraat 19
6211 GJ Maastricht
tel. 043-213364

Keuken: 17.00-24.00

Gesloten: zondag, maandag en feestdagen

Keuze uit 10 rode en 7 witte wijnen per glas vanaf f 3,50.

26 oktober t/m 24 oktober

MENU À f 25,-

Warm groentepuddinkje met garnalen

☆☆☆

Rollade van konijnrugafilets in een roomsaus met bonekruid

☆☆☆

Kaas van de abdij van Val-Dieu

27 oktober t/m 31 oktober

MENU À f 25,-

Zult van ossestaart met vinaigrette

☆☆☆

Kalfslever met mosterdsaus en verse noedels

☆☆☆

Mousse van rode bessen

Kerkelijke visie op kunstmatige voortplanting

- Betekenis en achtergronden van het Vaticaans Document over bio-ethiek, verschenen in maart 1987.
- Bespreking van een aantal nationale en internationale reacties op dit document.
- Een vervolg op de inleiding „Reageerbuisbevruchting: tot welke prijs?“, door de zelfde spreker, gehouden op 1 mei 1986.

Inleider : **Drs. W.G.M. Witkam**
Medicus en toegevoegd onderzoeker aan de Rijksuniversiteit Limburg, te Maastricht

Datum : **maandag 26 oktober, om 20.00 uur.**

Plaats : **Studentenhuis „In de Fortuyn“**
Boschstraat 97, links van de St. Matthiaskerk te Maastricht

Vrije gedachtenwisseling

U bent van harte welkom!

Het Rooms-Katholiek Studentenpastoraat

Samengesteld door Lucia Geurts en Paul Pinxten.

Verbeelding begrensd

Van 30 oktober tot en met 27 november is in de universiteitsbibliotheek in het Bonnefantencomplex, Bonnefantenstraat 1, de tentoonstelling 'De Verbeelding Begrensd' te zien. Zij is door de Rijksdienst voor de beeldende Kunst samengesteld uit schilderijen van onder anderen J. Dolz, Kees de Goede, J.C.J. de Heijden, Rob van Koningsveld, Jan Roeland, Peter van der Vliet en Carel Visser. 'De Verbeelding Begrensd' gaat over de beeldende kunst, kaders en lijsten in de schilderkunst. Die omlijsting heeft een wisselende functie gehad door de eeuwen heen, van versiering tot ondersteuning, van begrenzing tot versterking. Na de "doodverklaring" van het schilderij omstreeks 1968 heeft de lijst zelfs een tijd ontbroken. Vooral deze laatste ontwikkeling is te zien in het werk van de expositanten.

Carmina Burana

Carmina Burana zijn vagantenliederen in middeleeuws latijn of oudfrans, meestal gescandeerd uitgesproken, half gezongen, half gereciteerd. Ze behoren tot de oudste vulgare teksten, liederen voor kerk en oraal kroeg. Musicus Carl Orff, oraal bekend geworden door zijn muziek-pedagogische kwaliteiten, ontwikkelde van het Orff-instrumentarium, bewerkte de Carmina Burana op verschillende manieren. In 1936 orkestrerde hij ze voor twee vleugels en percussie-instrumenten. Orff's muziek was bedoeld voor dans en ballet. Het orkestensemble Introdans brengt zijn Carmina Burana zaterdag 24 oktober in de Maastrichtse schouwburg. De choreografie is van Ed Wubbe.

Er Hatten Zwei Pistolen

Het nationaal theater uit Boekarest brengt vrijdag 30 oktober de niet zo bekende muzikale komedie van Dario Fo 'Er hatten zwei Pistolen und eine Augen waren schwarz und weiss'. Het duitstalige stuk is gebaseerd op de traditie van de commedia dell'arte. Het is gebaseerd op een oud Italiaans lied over de bekende bandiet Gallina. Een man heeft zijn geheugen verloren... of

Ichiban Daiko, Japanse trommelaars in het Staargebouw op 31 oktober

niet? Is hij een priester, een minnaar, een bandiet? Fo zorgt voor een mooie satire.

Sharon Quartet

Zaterdag 24 oktober geeft het Limburgs Symphonie Orkest in het Staargebouw een concert in samenwerking met het Sharon Quartet. Dirigent is Roland Bader. Uitgevoerd worden Mendelssohns overture 'Die Hebriden', het concert voor strijkkwartet en orkest in van Spohr en de symfonie nummer vier van Tsjaikowski. Gil Sharon is sinds 1978 eerste concertmeester van het LSO. In 1984 vormde hij samen met drie mede-muzikanten het Sharon Quartet. Roland Bader studeerde kerkmuziek en orkestdirectie. In juni 1980 leidde hij voor het eerst het LSO als gastdirigent. Hij is initiatiefnemer en artistiek leider van het Festival Europäischer Musik dat in 1985 en 1986 in Berlijn plaats vond.

Nic Tummers

'Chacun fait son portrait' is de titel van een overzichtstentoonstelling van de activiteiten van Nic Tummers tussen 1947 en 1987 in kunstcentrum Het Bassin, Bogaardenstraat 40b. Het thema kunst en maatschappij staat centraal. De expositie is zondag 18 oktober geopend door drs. Y. van der Werff, historicus, voorzitter van de Monumentenraad en lid van de Eerste Kamer. Samen met Nic Tummers is hij de motor van de commissie 'Architectural Heritage' in de Raad van Europa. Tummers heeft sinds de affaire rond de verbannen kruisweg van Aad de Haas, als kunstenaar en politicus altijd geijverd voor een betere positie van de kunstenaar. Hij wil bovendien meer aandacht voor beeldende kunst in publieke ruimten. In het tijdschrift Het Bassin, dat ook op 18 oktober is verschenen, wordt nader ingegaan op publikaties van Tummers. Naast een overzicht van het werk van de kunstenaar, bevat het tijdschrift een vergelijkend artikel over de musea van Antwerpen, Gent en Brussel, teksten over Art Paper en Marsna proza en poëzie van onder anderen Wiel Kusters en Frans Budé. De tentoonstelling rond Nic Tummers duurt tot en met 18 november.

Woelwater

In Circumflex-café De Stijl aan de Bernardusstraat is woensdag 28 oktober een optreden van de Amsterdamse popdichter Willem Woelwater, een productief schrijvend jongmens. Hij publiceerde in een veertigtal bladen en bracht zeven boekjes uit. Hij is geïnspireerd door punk en kraken en is tegen het doemdenken en apathie. Begrijpelijke teksten over optimisme en levenslust, soms wat cynisch gaan in "rap"-tempo over het voetlicht. Woelwater begint om 20.30 uur.

Plons

Er is een nieuw cultureel initiatief in Maastricht: de stichting 'Plons'. Zij stelt een expositieruimte van 14 bij 7,5 meter en een podium van zes bij vier ter beschikking aan beginnende kunstenaars die voor hun experimenten een platform zoeken. Vanaf 13 november organiseert 'Plons' drie weekends (van vrijdagavond tot en met zondagmiddag), elk van zeventien uur. Afhankelijk van het aantal inschrijvingen kan iedere deelnemer tenminste een half uur kunstjes vertonen. Werk van beeldende kunstenaars blijft ook door de week te bezichtigen. Geïnteresseerden moeten schriftelijk contact opnemen met 'Plons', Mariabastion 18, 6217 NC Maastricht.

James Dean

Melancholie, verloren illusies en bitterzoete herinneringen bepalen de prachtfilm van Robert Altman 'Come back, to the Five and Dime, Jimmy Dean, Jimmy Dean' met (voormalig tieneridool) Cher in de hoofdrol. Zes vrouwen hebben een reünie op touw gezet, na twintig jaar vindt er een langverwacht treffen plaats. In de jaren vijftig waren zij vriendinnen en vereerden James Dean, filmster in 'Rebel without a Cause', 'East of Eden' en 'Giant'. Hoewel zijn portret tegenwoordig samen met Betty Boop en Mickey Mouse slechts een decoratieve functie heeft in menig tienerkamer, was hij toch ooit het symbool van de jonge rebel. In die twintig jaar is veel veranderd, niet alleen James Dean vond een vroege dood, maar het zorgeloze tienerbestaan kon ook niet eeuwig duren. Men wil aanvankelijk de realiteit ontkennen en oude illusies in stand houden. Wat rest nog van de droom? Hoe schrijnend is het alledaagse bestaan? Wanneer vallen de maskers? Toneelgroep Ardalion heeft het aangedurfd dit gecompliceerde stuk, waarin heden en verleden zich schijnbaar achteloos afwisselen, op de planken te zetten. Vrijdag- en zaterdagavond, 23.00 uur, wordt 'Kom terug, Jimmy Dean, kom terug' in het theatercafé van de Maastrichtse Stadsschouwburg opgevoerd. Gratis!

Drummeesters

Tien Japanse meesterdrummers die van de trommelkunst een sacraal ritueel maken zijn op zaterdag 31 oktober te gast in het Staargebouw in Maastricht. Laag voor laag de spanning opbouwend, gediciplineerd met een uitstekende timing en een overweldigende krachtsinspanning toewerkend naar een climax. Een imponerend optreden van Ichiban Daiko, 'het beste van de drum' in het Japans, staat u te wachten. Groepen als Ondekoza, Kodo en nu ook Ichiban Daiko propagieren door middel van wereldtournees steeds vaker de typisch Japanse drumkunst. Wat de Burundi Drummers voor Afrika betekenen, zijn voornoemde groepen voor Japan.

Galleries

Medailles en penningen zijn bij het grote publiek niet erg goed bekend. Oubollige eretekens die thuishoren in een antiquiteitenkabinet? Het kan anders; geen vetleren medailles, maar stukje metalen poëzie. In Groot-Brittannië kwam in de zeventiger jaren de medaillekunst tot volle bloei. De technische beperkingen staan de artistieke prestaties niet in de weg. De tentoonstelling 'Hedendaagse Britse medailles' in het Provinciaal Munt- en Penningkabinet, Kielenstraat 15 in het Belgische Tongeren laat tot 29 november enkele fraaie staaltjes zien. Een muntbeurs en een expositie van geldbeursjes vindt plaats in Kasteel Hoensbroek. Determineren, taxeren en het vaststellen van de echtheid van munten, penningen en bankbiljetten kan zondagmiddag 25 oktober van 10.00 uur tot 16.00 uur.

Evert Winkel heeft in het welbekende Maastrichtse etablissement, Tribunal, de zeefdrukserie 'J.A. Deelder' tentoongesteld. De zeefdrukken zijn rechtsreeks geïnspireerd op gedichten en verhalen van Deelder. In de foyer van Filmhuis Lumière, burenen van Het Bassin en in hetzelfde

de complex ondergebracht, exposeert Frits van Roon houtsnedes, etsen en beelden.

Sirkel

Het theaterseizoen is al enige tijd bezig, toch wil Theater Sirkel in Sittard het seizoen feestelijk inwijden. Dat gebeurt komend weekend, drie dagen propvol muziek, theater en film. Vrijdag 23, zaterdag 24 en zondag 25 oktober staan alle deuren van het Sirkelcomplex (theater, foyer en swingcafé) open. Het programma is nog niet helemaal rond, dus hou de agenda in de regionale media in de gaten. Wat wel al vast ligt, is het optreden van Cabaret Zak en As (Justus van Oel, Eric Eijgenraam en Erik van Muiswinkel) met 'Het nut van de neushoorn'. Wat dat nut precies is, wordt pas duidelijk als je de voorstelling bijwoont. In ieder geval komen sterk uiteenlopende onderwerpen aan bod: ondernemerschap, de bejaardenberg, carnaval, vandalisme en arbeidsomstandigheden in de Derde Wereld. Op de intrigerende vraag of er meer is tussen hemel en aarde zal Zak en As ook antwoord geven, wellicht met een verwijzing naar het feitelijke nut van de rhinoceros.

AGENDA

Muziek

La-La, De Nieuwe Snaar, Stadsschouwburg Maastricht 20.00 uur.
LSO, Sharon Quartet, Staargebouw 24 okt 20.00 uur

Toneel

Der Graf von Luxemburg, Deutsches Tourneetheater, vrij 23 okt 20.00 uur.
Backview, Theatercafé, vrij 23 en za 24 okt 23.00 uur.
Kom terug Jimmy Dean, kom terug, Stichting Toneelgroep Ardalion, vrij 30 en za 31 okt 23.00 uur.
Er hatte zwei pistolen und seine augen waren schwarz und weiss, Nationaal Theater Boekarest, Stadsschouwburg Maastricht, 30 okt 20.00 uur.
De wijde blik, Het Vervolg, Generaalshuis, 23 t/m 25 okt, 6 nov en 29 nov. 20.30 uur.

Diversen

Carmina Burana, Introdans, Stadsschouwburg Maastricht, 24 okt 20.00 uur.
Laat mij maar even, Brigitte Kaandorp, Stadsschouwburg Maastricht 28 okt 20.00 uur.
Willem Woelwater, popdichter, Circumflex café "De Stijl", 28 okt 20.30 uur.

Exposities

Bonnefantenmuseum, Keuze Sphinx aardewerk en een vaste collectie aanwinsten oude Italiaanse schilderijen, Zuidnederlandse schilderijen, Maastrichtse beelden, archeologie, moderne kunst. Marcel Broodthaers, "l'entree de l'exposition" en "fotografie Zuid-Limburg 1961-1970". Frank Mandersloot, recent werk en Ger Boosten, monotypes, di t/m vrij 10-17, za/zo 11-17 uur
Generaalshuis, Fien Huth (schilderijen).
Galerie Fah, Brusselsestraat 80, do t/m za 13-17 uur. Jan Montijn (kleuretsen en schilderijen).
Het Bassin, Bogaardenstraat 40b, Nic Tummers, wo t/m zo van 13-17.00 uur, tot 8 nov.
Galerie Hof van Oensel,

Haagstraat 5 Schimmert. Eva Maria Bittner, do t/m zo 14.00-17.00 uur.
Fotogalerie 68, Kasteel Hoensbroek, Philippe Moroux (zwart-wit fotografie), ma t/m vrij van 10-12 en 13.30-17 uur.
Galerie Wanda Reiff, Rechtstraat 43. Werken op papier van 24 Duitse en Italiaanse kunstenaars (t/m 30 okt.), di t/m za 13-18 uur.
Galerie Artmobil, Rijksweg 42, Lemiers. Annette Berr.
ROZ, Bankstraat 3. Ceas Andriessen (linosneden en tekeningen), werkdagen van 10 tot 18 uur, t/m 31 okt.
Schuwirth & van Noorden. Hans Mutters (schilderijen), do t/m zo van 14-17.30, do. avond van 19-20.30 uur, tot 16 november.
Kasteel Hoensbroek, Frans de Jongh en Piet Blok, Limburgse landschappen. Dag. 10.00-12.00 uur en 13.30-17.00 uur, t/m 1 nov.

Films

Lumière, Bogaardenstraat 40b
Orionnevel, J. Rood, t/m 28 okt.
Mens uit marmer, A. Wajda, t/m 25 okt.
Prizzi's honor, J. Huston, t/m 28 okt.
Das kabinett des dr. Callgari, 27 en 28 okt.
Mabi B.V., Kleine Gracht 24a
Who's that girl, do t/m zo 2.30-5.00-8.30 uur, ma, di, wo 2.30-8.30 uur.
Een maand later, do t/m zo 6.00-8.30 uur, ma, di 2.30-8.30 uur, wo 8.30 uur.
The untouchables, do t/m zo 2.30-6.15-9.00 uur, ma, di, wo 2.30-9.00 uur.
Robocop, do t/m zo 2.30-6.00-8.30 uur, ma, di, wo 2.30-8.30 uur.
Cinema Palace, Wijcker Brugstraat
The secret of my success, dag. 6.00 en 9.00 uur.
Hector, do t/m zo 3.00-8.00 en 9.00 uur, ma t/m wo 6.00 en 9.00 uur.
The Beverly Hills cop II, do t/m zo 3.00-6.00 en 9.00 uur, ma t/m wo 6.00 en 9.00 uur.
Cinè-K, St. Bernardusstraat 13
Blue Velvet, dag. 10.15 uur.
Raiders of the lost ark, dag. 8.00 uur.

roman

Ik ben weer eens een complot op het spoor. En wát voor één! Natuurlijk komt het kwaad uit de Verenigde Staten van Amerika. Denkt U maar 's even mee: Case 1. Een radiospotje: "Ik schaam mij dood," zegt een mevrouw. "Ja!" antwoordt een tweede, "wat zit jij krampachtig te werken zeg! Wat is er met jou aan de hand, eigenlijk?" "Deodorant vergeten," stamelt de eerste dame. "Ooooooh, maar dan moet jij produkt X gebruiken," weet de tweede. Tralala, tsoebiedoebie, hoempahoempa, Koopt Vooral Produkt X!

Case 2. Het hitje, een jaar geleden, van de groep Bangles (lekkere bengels, hé?) "Walk Like An Egyptian".

Case 3. Een artikel in het blad Carrière, een uitgave van het beruchte Elsevier ('Elsevjee') concern. Daarin doet een mijnheer trots verslag van een onderzoek waarbij een kudde dames gedwongen werd enkele maanden rond te lopen met een pleister op hun bovenlip. Een pleister die -het lijkt mij een gruwel!- gedrenkt was in geconcentreerd mannenzweet. En masse bleken de dames, hoe onregelmatig zij ook ongesteld waren in het verleden, onder invloed van de in het mannenzweet aanwezige feromonen, exact om de 28,5 dag de tampons uit de kast te kunnen trekken. Ook andere sterke en fraaie staaltjes werden door de onderzoeker aan het herentranspirans toegeschreven.

Vrouwen werden er acuut vruchtbaarder van en kregen ongetwijfeld een gaver huid. (Even terzijde: er werd in het artikeltje nergens gerept over het feit dat ook in vrouwenzweet wel eens van die pracht-feromonen zouden kunnen zitten die juist mannen beïnvloeden. Maar die omissie is duidelijk en verklaarbaar want, en daar moeten we toch niet veel langer meer over drammen, vrouwen hebben toch nog nooit iets geproduceerd nietwaar. Bovendien is het leuker om door onderzoek aan te tonen dat mannen puur en alleen door een beetje te zweten de helft van de wereldbevolking eronder kunnen houden)

Case 4. De stijgende lijn in het aantal echtscheidingen.

Nou!? Ziet U het al? Wát een complot hè!? Het is zonneklaar: de internationale Odorex-maffia krijgt zo langzamerhand een ijzeren greep op onze samenleving. Want: Stelling 1: Zweten Is Vies (is helemaal niet zo hoor, niets lekkerder dan vers zweet dat zo vanuit het kuiltje tussen je sleutelbeenderen naar beneden druppelt en zich uiteindelijk, aangenaam riekend, verzamelt in het kuiltje dat navel heet), en daarom Stelling 2: Zweten Moet Bestreden Worden. Stelling 3 is vervolgens logisch: het aantal echtscheidingen en de kleine criminaliteit neemt door de verminderde zweet-uitstoot juist tóe (want vanwege het gebrek aan manipulatieve mannelijke feromonen in de lucht), wat leidt tot Stelling 5: de omzet van de Odorex-maffia stijgt immer verder omdat er door alle ontstane sociale onrust weer bij kubieke kilometers méér gezwet dreigt te worden. O ja, en de Bangles? Die hebben het complot door, net als ik, en vragen ons een vers zwetende oksel aan den volke te tonen. Lekkere meiden, hè?

Eva

IETS AAN TE GEVEN?

De Stop van Ternaaien, de enge poort naar België (foto Jacques Herraets)

Klein-Ternaaien. Een rij huisjes - waarvan een aantal roze en lichtblauw gesausd - langs het kanaal van Maastricht naar Luik, een eind achter de ENCI. De rij is niet aaneengesloten: hier en daar zie je een met kippegaas afgesloten moestuintje, waar een kefhond in rondwandelt. Aan de blinde zijgevels hangen verroeste reclameborden (Jupiler, Maes Pils, Babycham). Een stuk of wat cafés. Die herken je aan de terrasjes met parasols op de tafels. In de drukkende namiddaghitte komt een gezin aangefiets: vrouw en dochter voorop, man en zoonje daarachter. Bij een van die cafés stappen ze af en zetten de fietsen (oude modellen, maar glimmend gepoetst) voorzichtig tegen het plaatijzeren schot, dat de grens van het terrasje afbakent. De man drinkt pils, de vrouw donker met wat suiker erin, de dochter Seven-up, het zoonje limonade.

Dan moet het zoonje plassen. "Alweer?" zucht de dochter. Het zoonje knikt van ja. "Voorruit," zucht de moeder. Ze brengt hem naar de cour, aan de achterkant van het café. Samen lopen ze door de stille, koele, donkere biljartkamer, met de indrukwekkende prijzenkasten. Ooit, later, als hij groot is, zal het zoonje ook biljarten. Masseren, piqueren, trekballen, doorstoters, losse band, opzettelijke klosballen: hij zal de wereld met zijn techniek versted doen staan.

De cour voor heren bestaat uit drie, met mos begroeide betonnen platen, en een goot. Deze platen zijn bevestigd tegen de wand van de St. Pietersberg, die zich hier loodrecht verheft. Klam en overwoekerd door struiken met verboden vruchten. Benauwd kijkt het zoonje omhoog. Hij heeft niet in de gaten dat hij op zijn sandalen staat te plassen.

bericht uit Maastricht

Maar het was niet zozeer die bergwand waar ik bang voor was. Ik moest plassen omdat ik wist dat we zometeen weer langs de douane kwamen. Ik was als de dood voor de douane. Ik viel al van de zenwuw van mijn Gazelle af als ik in de verte een douanehuisje zag liggen. Ik was bang voor alles wat een uniform aan had, maar het meest bang was ik voor die akelige mannen aan de grens. Dat kwam door die angstaanjagende vraag die ze altijd stelden: "Iets aan te geven?" "Nee," zeiden mijn ouders dan in koor, "niets aan te geven." Bij de Belgische douane hadden we in ieder geval niets aan te geven. Wat zouden wij naar België moeten brengen? En naar wie? En bij de Nederlandse douane? Hadden we daar ook nooit iets aan te geven? Ik durf nu wel te verklappen dat het is voorgekomen dat mijn moeder

een halve reep Jacques-chocolade, die ik op het terras in Visé niet op gekregen, in haar tas, weggestopt onder een zakdoek, weer ons land smokkelde. Dat hadden we eigenlijk moeten aangeven. En ik kan me herinneren dat mijn vader hetzelfde misdrijf beging door met een nogal onder zijn alpinopet de grens te passeren. Maar iets van waarde, zoals slof Belga-sigaretten, tien pakken suiker of een Ardennen ham? Nee. Eens lijk waar niet.

Wij hadden nooit iets van waarde aan te geven. Als ik nog eens in de stand wordt verheven, kies ik als wapenspreuk: ik heb niets aan te geven maar dan in het Latijn, natuurlijk.

Het probleem nu was dat de douane ons niet geloofde. Elke zondag mis trokken we bij Klein-Ternaaien de grens over om 's avonds voor warm eten weer langs dezelfde post terug te keren. En dat zonder belastingre goederen bij ons? Meneer, mevrouw, moeten wij dat geloven? U kent hier elke week langs, maar U heeft nooit wat aan te geven! Wij waarschuwen u: iedere smokkelaar loopt ooit een keer tegen de lamp.

Het kwam zover dat wij overwogen om dan in Godsnaam maar een Belga's in Visé te kopen (hoewel mijn vader die sigaretten veel te kort voor een man) alleen om de verdenking van smokkel van ons af te werven. Maar daar kwam nooit iets van terecht. Ondertussen groeide mijn angst. Waar ik speciaal bang voor was, dat was als die akelige mannen van de douane weer eens zouden bassen: "Niks aan te geven? Moeten wij dat geloven?" - dat mijn ouders dan uit pure paniek naar mij op mijn Gazelle zouden wijzen en zeggen: "Hier, meneer de douanier, hier, dit kind hebben we aan te geven. Dat hebben we op de markt in Luik gekocht." En dat de mannen van de douane me dan met fiets en al zouden optillen en naar Luik dragen, waar een andere meneer met een uniform aan bij mijn binnkomst al op allerlei paperassen stempels begon te zetten en dat ze me vervolgens in een zwarte wagen met tralies naar de markt in Luik zouden brengen en me afgeven aan een dikke kerel met een vogel op zijn schouder en een snor op zijn gezicht, die me dan dezelfde dag nog zou verkopen aan een gebochelde handelsreiziger die me na een drie weken lopen weer op een andere markt zou doorverkopen aan de directeur van een kolenmijn waarvoor maar één vriend had: een paard.

Klein-Ternaaien is een ghost-town geworden: sinds er aan de overkant van de Maas een autobaan is aangelegd, komt er nog maar weinig verkeer langs. De cafés zijn weg; veel huizen staan leeg; sommige staan zelfs op storten.

Ook word je er niet meer aangehouden door de douane. Het zoonje is inmiddels zelf vader geworden en zou dus niet meer bang mogen zijn. Maar als hij met zijn dochters - één in een stoeltje achterop de bagagedrager - in een stoeltje voorop het stuur - de grens passert, doet hij dat met een uiterst beklemd gemoed.

Ad van Iterson

Bijzo dien

AI TE

Het la op de omdat Wet o ling v tweed versit gehou maar geld van rechts de re; dus de laatst voor, geling Ook t kome teiten juridi overle tonre ambe len be siteite tenare

Op di eerste stellin schaa tiereg dat ze 45 pr ductie geen lande rechts gang op he produ beids van h dan c tegen maar van e delijk Deetr rechts alle a bij rij

De cc bijzo week steld overl voorl in Nij re aic comm